

Technická univerzita v Liberci
Ekonomická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2010

Bc. Jitka Křížová

Technická univerzita v Liberci
Ekonomická fakulta

Studijní program: N 6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika

Příspěvkové organizace

Subsidized organizations of public sector

DP-EF-KPE-2010-51

JITKA KŘÍŽOVÁ

Vedoucí práce: doc. Ing. Václav Urbánek, CSc. (KPE)

Konzultant: Ing. Hana Janatková, ekonomka Domova důchodců
Jablonecké Paseky, p. o.

Počet stran: 85

Počet příloh: 4

Datum odevzdání: 07. 05. 2010

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

V Liberci, 28. 04. 2010

Anotace

Jako téma pro svou diplomovou práci jsem si vybrala Příspěvkové organizace. Mým cílem je proniknout do teorie příspěvkových organizací a rovněž do pravidel a předpisů pro jejich činnost a zároveň pomocí případové studie Domova důchodců Jablonecké Paseky zjistit, jakým způsobem příspěvková organizace v praxi funguje. Tento typ organizace je nedílnou součástí veřejného sektoru národního hospodářství. Řídí se specifickými pravidly hlavně v oblasti rozhodování, finančního plánování, personalistiky a účetnictví. Příspěvkové organizace sice smí generovat omezený zisk, nicméně jsou ve většině případů závislé na příspěvcích od svého zřizovatele. Zřizovatelem může být stát, kraj, město nebo obec. Základním posláním příspěvkových organizací je to, že na ně státní správa či územní samospráva deleguje vykonávání svých povinností pro společnost nezbytných. Praktické zkušenosti o fungování příspěvkové organizace jsem získala v Domově důchodců Jablonecké Paseky, jež je příspěvkovou organizací zřizovanou územně samosprávným celkem Liberecký kraj.

Klíčová slova

- národní hospodářství
- veřejný sektor
- příspěvková organizace
- zřizovatel
- příspěvek
- dotace
- Ministerstvo práce a sociálních věcí
- Krajský úřad Libereckého kraje
- hlavní činnost
- doplňková činnost
- zřizovací listina
- rozpočet

Annotation

As a theme of my dissertation I have chosen the subsidized organizations of public sector. My target is to penetrate into the theory of the subsidized organizations and also into the rules and regulations for their activities. And also by a case study of the Domov důchodců Jablonecké Paseky I want to find out how the subsidized organization is working in practice. This type of organization is an integral part of the public sector of the national economy. It has to conform to the specific rules, mainly in the areas of making decisions, financial planning, personnel and accounting. Subsidized organizations can generate a limited profit, but in the majority of cases they are dependent upon the subsidies from their founders. A founder can be a country, a region, a city or a village. A primary message of the subsidized organizations is, that a founder depute to them his duties, which are unnecessary for a society. I got my practice experiences in Domov důchodců Jablonecké Paseky, which is a subsidized organization of a Regional Authority Liberecký kraj.

Key words

- national economy
- public sector
- subsidized organization
- founder
- subsidy
- grant
- Ministry of Labor and Social Affairs
- Regional Authority Liberecký kraj
- main activity
- additional activity
- establishment document
- budget

ÚVOD.....	10
1 NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ	13
1.1 Kritérium odvětví	13
1.2 Kritérium sektorů.....	14
1.2.1 Primární sektor	14
1.2.2 Sekundární sektor	14
1.2.3 Terciární sektor.....	14
1.2.4 Kvartární sektor	14
1.2.5 Kvintární sektor	15
1.3 Kritérium prostoru	15
1.4 Kritérium vlastnictví.....	15
1.4.1 Soukromý sektor.....	15
1.4.2 Veřejný sektor	15
1.5 Kritérium způsobu financování	16
1.5.1 Ziskový sektor	16
1.5.2 Neziskový sektor	16
1.6 Příspěvkové organizace (PO) v národním hospodářství	21
1.6.1 Státní příspěvkové organizace	21
1.6.2 Příspěvkové organizace zřizované územně samosprávnými celky	26
2 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	30
2.1 Pravidla pro příspěvkové organizace.....	31
2.1.1 Zřizování, změny a zrušení příspěvkových organizací	32
2.1.2 Hospodaření příspěvkových organizací.....	34
2.1.3 Rozpočet příspěvkové organizace	38
2.1.4 Změny schválených rozpočtů	39
2.1.5 Finanční vztahy státního rozpočtu a státních fondů k rozpočtům příspěvkové organizace	40
2.1.6 Platební styk	41
2.1.7 Doplnková činnost.....	41
2.1.8 Majetek, majetková práva a povinnosti.....	42
2.1.9 Kontrola	46
2.1.10 Zpráva o činnosti příspěvkových organizací	46
2.2 Účetnictví	47
2.2.1 Jednoduché účetnictví.....	47
2.2.2 Podvojný účetnictví	48
2.2.3 Daň z příjmů	51
2.3 Personalistika.....	53
2.3.1 Zaměstnanci.....	53
2.3.2 Dobrovolníci.....	54
3 DOMOV DŮCHODCŮ JABLONECKÉ PASEKY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE ZŘIZOVANÁ ÚZEMNĚ SAMOSPRÁVNÝM CELKEM LIBERECKÝ KRAJ	56
3.1 Zřizovací listina	58
3.2 Hlavní činnosti Domova důchodců Jablonecké Paseky	59
3.2.1 Domov pro seniory	60
3.2.2 Domov se zvláštním režimem	61

3.3	Doplňková činnost Domova důchodců Jablonecké Paseky	62
3.4	Majetková práva a povinnosti DD Jablonecké Paseky dle zřizovací listiny	63
3.5	Personalistika Domova důchodců Jablonecké Paseky	63
3.6	Hospodaření Domova důchodců Jablonecké Paseky	68
3.6.1	Příjmy od klientů Domova důchodců Jablonecké Paseky	70
3.6.2	Dotace z Ministerstva práce a sociálních věcí	70
3.6.3	Příjmy Domova důchodců Jablonecké Paseky od zřizovatele	71
3.7	Rozpočet Domova důchodců Jablonecké Paseky	71
3.8	Fondy Domova důchodců Jablonecké Paseky	73
3.8.1	Rezervní fond	73
3.8.2	Fond odměn	73
3.8.3	Investiční fond	73
3.8.4	Fond kulturních a sociálních potřeb (FKSP)	74
4	ŘEŠENÝ PROBLÉM	75
	ZÁVĚR	79
	Seznam použité literatury	81
	Seznam příloh	85

Seznam použitých zkratek a symbolů

- aj. a jiné
- apod. a podobně
- atd. a tak dále
- č. číslo
- ČD České dráhy
- č. j. číslo jednací
- ČR Česká republika
- DD domov důchodců
- DIČ daňové identifikační číslo
- DPH daň z přidané hodnoty
- FKSP Fond kulturních sociálních potřeb
- IČ identifikační číslo
- MHD městská hromadná doprava
- mil. milion
- MPSV Ministerstvo práce a sociálních věcí
- např. například
- Obr. obrázek
- odst. odstavec
- OÚSS Okresní ústav sociálních služeb
- písm. písmeno
- PO příspěvková organizace
- Sb. Sbírka
- Tab. tabulka
- tis. tisíc
- tzv. tak zvané
- ÚSC územně samosprávný celek
- ZL zřizovací listina
- § paragraf

Seznam tabulek

Tab. 1: Státní příspěvkové organizace v ČR podle klasifikace ekonomických činností CZ-NACE k 31. 12. 2009 _____ str. 25

Tab. 2: Příspěvkové organizace zřizované územně samosprávným celkem Liberecký kraj k 28. 2. 2010 _____ str. 28

Tab. 3: Procentní podíl jednotlivých příjmů Domova důchodců Jablonecké Paseky na výdajích v letech 2007 – 2009 _____ str. 65

Seznam obrázků

Obr. 1: Rozdělení národního hospodářství dle kritéria způsobu financování _____ str. 20

Obr. 2: Státní příspěvkové organizace v ČR k 31. 12. 2009 _____ str. 26

Obr. 3: Příspěvkové organizace zřizované Libereckým krajem k 28. 2. 2010 _____ str. 29

Obr. 4: Fotografie areálu Domova důchodců Jablonecké Paseky _____ str. 57

ÚVOD

Jako téma pro svou diplomovou práci jsem si vybrala příspěvkové organizace. Mým cílem je proniknout do teorie příspěvkových organizací a rovněž do pravidel a předpisů pro jejich činnost a zároveň pomocí případové studie Domova důchodců Jablonecké Paseky zjistit, jakým způsobem příspěvkové organizace v praxi fungují. Tímto typem organizací se příliš studií a publikací nezabývá, existují totiž oblíbenější a mnohem častější právní formy, jako akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným, družstva apod. Nicméně příspěvkové organizace jsou nedílnou součástí národního hospodářství a díky tomu, že jejich zřizovatelem je buď stát, nebo územně samosprávný celek, je s nimi počítáno jak ve státním rozpočtu, tak i v rozpočtech krajů a obcí.

Příspěvková organizace je velmi zajímavou a neobvyklou právní formou se spoustou specifických pravidel. Radíme ji neziskového veřejného sektoru, ve kterém patří mezi organizace financované z části z veřejných rozpočtů. Zajímavostí jsou předpisy pro fungování, určené mezi příspěvkovou organizací a jejím zřizovatelem, především v oblasti majetkoprávních vztahů, financování, rozhodování, personalistiky aj. Základním posláním příspěvkových organizací je to, že na ně státní správa či územní samospráva deleguje vykonávání svých povinností pro společnost nezbytných. V České republice nalezneme příspěvkové organizace ve veřejném sektoru, a to převážně většině v sektoru služeb. Především jsou příspěvkové organizace zřizovány v oblasti kultury, zdravotnictví, sociálních služeb, školství apod.

Jedním z cílů mé diplomové práce je objasnit úlohu příspěvkových organizací v národním hospodářství, a to ve veřejném neziskovém sektoru. Vysvětlím rozdíly mezi státní příspěvkovou organizací a příspěvkovou organizací zřizovanou územně samosprávným celkem. Vymezím, jaké státní příspěvkové organizace zřizují jednotlivá ministerstva vlády České republiky. Ojasním procentní podíl ekonomických činností, pro které stát zřizuje příspěvkové organizace, a zároveň rozdělím příspěvkové organizace zřizované územně samosprávným celkem Liberecký kraj dle odborů Krajského úřadu Libereckého kraje, kterým tyto organizace podléhají.

Dalším cílem diplomové práce je detailně proniknout do teorie příspěvkových organizací. V teoretické části popisují legislativu, zákonné úpravy a specifické podmínky, kterými se organizace řídí. Je zde popsán postup a pravidla pro zřizování příspěvkových organizací, včetně náležitostí zřizovacích listin. Ve zřizovací listině musí být rovněž detailně vymezeny veškeré hlavní i vedlejší činnosti, které organizace vykonává. Zajímavou oblastí v problematice příspěvkových organizací je jejich hospodaření. Příspěvková organizace totiž převážně hospodaří s majetkem, který jí svěřil její zřizovatel do užívání. Vlastní majetek tvoří jen velmi malou část celkových aktiv příspěvkové organizace. Popisují veškerá majetková práva a povinnosti organizace. Finanční prostředky získává z vlastní činnosti, z rozpočtu zřizovatele a dotací, dále ze státních fondů, vlastních fondů apod. Zároveň se v této kapitole zabývám tvorbou rozpočtů. V neposlední řadě je v teoretické části popsán způsob účtování příspěvkových organizací a personalistika.

Praktické informace a zkušenosti s fungováním příspěvkové organizace jsem získala v Domově důchodců Jablonecké Paseky, p. o. Personál Domova každým dnem pracuje tak, aby pomohl svým klientům žít i ve stáří důstojný život. Je to velice záslužná činnost, která by si podle mého názoru zasloužila být lépe oceňována. V praktické části mé diplomové práce definuji hlavní i vedlejší činnosti Domova a provádím rozbor jeho zřizovací listiny. Jako svou hlavní činnost provozuje DD Jablonecké Paseky Domov pro seniory a Domov se zvláštním režimem, podle úrovně klientovy potřeby pomoci třetí osoby při běžném životě a zároveň podle zdravotního stavu klienta. Zároveň popisují i vedlejší činnosti vykonávané Domovem, jako je hostinská činnost a pronájem nebytových prostor. Vykonávání doplňkové činnosti má svá pravidla, kterým se v diplomové práci věnuji. Zabývám se vztahy mezi Domovem důchodců Jablonecké Paseky a jeho zřizovatelem, krajským úřadem Libereckého kraje, fungováním a komunikací mezi nimi. Liberecký kraj svěřuje movitý i nemovitý majetek do užívání Domovu, který se při užívání tohoto majetku řídí předem definovanými majetkovými právy a povinnostmi.

Obsahem další podkapitoly praktické části je personální řízení příspěvkové organizace. Zaměstnance v rámci výběrového řízení vybírá ředitel Domova a ředitele Domova jmenuje do funkce Rada Krajského úřadu Libereckého kraje na základě předchozího veřejného výběrového řízení. V další podkapitole praktické části se zabývám hospodařením Domova

důchodců Jablonecké Paseky. Popisují způsob získávání finančních prostředků z různých zdrojů a v jakém poměru se tyto zdroje podílejí na financování výdajů Domova. V diplomové práci nebudu používat žádná konkrétní jména ani čísla v rámci zachování ochrany interních materiálů a dat, důvodem této skutečnosti je i fakt, že se ve finančním řízení, rozpočtnictví a fungování objevují finance z veřejných zdrojů, a to jak ve formě dotací z Ministerstva práce a sociálních věcí a zároveň ve formě příspěvků od Libereckého kraje.

1 NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Příspěvkové mají v národním hospodářství významnou roli. Jako součást neziskového sektoru mají vliv na veřejné výdaje, a to jak na státní, tak i na výdaje územně samosprávných celků. Převážně jsou zřizovány v odvětví služeb. Základním posláním příspěvkových organizací je to, že na ně stát deleguje vykonávání činností pro společnost nezbytných a díky tomu vytváří vizitku státu, zda dokáže občany uspokojit v oblasti sociální, zdravotní, v oblasti školství, kultury apod. Stát samozřejmě musí usilovat o to, aby příspěvkové organizace vykonávali svou činnost ke spokojenosti občanů, jelikož oni dobře vědí, že organizace neziskového sektoru jsou financovány z jejich daní.

Národní hospodářství představuje soustavu subjektů a vztahů mezi nimi, které provádějí na území určitého státního útvaru ekonomickou činnost. Pod pojmem státní útvar si lze představit geografické území státu, národní vzdušný prostor státu, teritoriální vody, teritoriální enklávy apod. Ekonomickou činností se rozumí výroba, spotřeba, investice, důchodové a finanční transakce.

Nejdůležitější kritéria členění národního hospodářství

1. kritérium odvětví
2. kritérium sektorů
3. kritérium prostoru
4. kritérium vlastnictví
5. kritérium způsobu financování

1.1 Kritérium odvětví

- a) odvětví hmotné výroby (zemědělství, průmysl, stavebnictví)
- b) odvětví služeb (veškeré materiální a nemateriální služby)

Tato odvětví lze členit ještě na obory a dále až na skupiny výrobků a služeb.

1.2 Kritérium sektorů

1.2.1 Primární sektor

Do primárního sektoru patří těžba přírodních zdrojů, zemědělství, lesnictví a rybolov. Odvětví primárního sektoru produkují statky s využitím přírodních zdrojů, jedná se o tzv. prvovýrobu. Primární sektor má pro stát mimořádný strategický význam. Velikost tohoto sektoru se odvíjí od národního nerostného i přírodního bohatství.

1.2.2 Sekundární sektor

Sekundární sektor představuje sektor zpracovatelského průmyslu a jsou v něm zahrnuty zpracovatelský průmysl, stavebnictví, energetika apod. Tato odvětví zpracovávají přírodní suroviny a vyrábějí a zpracovávají umělé zdroje. I tento sektor je mimo jiné závislý na nerostném bohatství a přírodním bohatství státu.

1.2.3 Terciární sektor

V terciárním sektoru se nacházejí statky, které mají charakter služeb, a služby související s materiálními statky, např. opravárenské služby, osobní, autobusová, vlaková, letecká i vodní doprava, obchodní služby, servis.

1.2.4 Kvartární sektor

Kvartární sektor je také sektorem služeb a zahrnuje služby veřejné správy, policie, justice a armády. Jedná se o služby uspokojující společenské potřeby člověka. Patří sem také bankovníctví, pojišťovnictví atd.

1.2.5 Kvintární sektor

Kvintární sektor zahrnuje služby působící na rozvoj člověka, jeho poznání a informace, kterými disponuje. Do tohoto sektoru patří školství, kultura, zdravotnictví, sociální služby, instituce tvořící a distribuující informace, věda a výzkum.

1.3 Kritérium prostoru

Dle kritéria prostoru je národní hospodářství členěno na:

- a) územní celky vytvořené dle územního uspořádání veřejné správy
- b) územní celky vytvořené na základě přírodní, ekonomické a sociální příbuznosti

1.4 Kritérium vlastnictví

1.4.1 Soukromý sektor

Vlastníkem v soukromém sektoru je fyzická nebo právnická osoba, která o svém majetku může rozhodovat a samozřejmě i nést následky svých rozhodnutí. Jsou známy různé právní formy podnikání, například živnostník, veřejná obchodní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost apod.

1.4.2 Veřejný sektor

V tomto případě je vlastníkem veřejnost neboli určité seskupení osob. Tyto osoby nelze přesně identifikovat, pouze lze říct, že například žijí na stejném území. Proto veřejný sektor dále dělíme na:

- sektor státní – vlastníkem je stát

- sektor samosprávný (municipální) – vlastníkem je obec nebo jiný samosprávný celek

Pod pojmem veřejný sektor si lze představit činnost organizací zabývajících se buď přímým výkonem státní správy na centrální, regionální nebo místní úrovni, nebo výkonem samosprávy. Mezi veřejné instituce zahrnujeme orgány státní správy, místní správy nebo územní správy (samosprávy), ale také rozpočtové a příspěvkové organizace.

1.5 Kritérium způsobu financování

1.5.1 Ziskový sektor

V ziskovém sektoru se nacházejí ekonomické subjekty, jejichž vrcholným cílem je dosažení zisku. Ekonomické subjekty ziskového sektoru získávají prostředky na svou činnost a k dosažení svých cílů z tržeb za vyprodukované výrobky a služby. Jsou založeny na fungování daného trhu s jeho nabídkou a poptávkou.

- a) Veřejný ziskový sektor – organizace jsou financovány z veřejných financí.
- b) Soukromý ziskový sektor – organizace jsou financovány z vlastních zdrojů.

1.5.2 Neziskový sektor

Neziskový sektor zahrnuje ekonomické subjekty, neziskové organizace, jejichž hlavním cílem není realizace zisku, ale dosažení užitku, který má zpravidla podobu veřejné služby. Neziskové organizace musí být právnickými osobami, mají přiděleno IČ a mají svého zřizovatele. Prostředky pro svou činnost získávají formou přerozdělovacích procesů. Neziskové organizace sice mohou realizovat zisk, ale musí ho vložit zpět do organizace a použít ho k jejímu rozvoji a plnění cílů. Ve většině případů jsou právnickými osobami a nejsou založeny za účelem podnikání, ale za účelem veřejně prospěšné činnosti. Své produkty a služby poskytují subjekty neziskového sektoru buď zcela bezplatně, nebo

za modifikovanou cenu, jež představuje určitý podíl spotřebitele na nákladech. Jedním z cílů neziskových organizací je i zlepšení kvality života.

Přímé financování neziskových organizací

Neziskové organizace financují svou činnost plně nebo z velké části z veřejných rozpočtů nebo prostřednictvím přerozdělovacích procesů od fyzických či právnických osob, například formou sponzorských darů, nadačních fondů apod. Financování z veřejných rozpočtů je prováděno formou státních příspěvků, dotace ministerstev, státních fondů, granty, ale i příspěvky krajů a obcí. V současné době zároveň nesmíme zapomenout na finanční prostředky ze zdrojů Evropské Unie. Fyzické a právnické osoby mohou neziskové organizaci poskytnout finanční prostředky, výrobky a služby a ostatní věcné dary. Tato podpora může být realizována buď jednorázově, nebo dlouhodobě a může mít formu daru nebo sponzoringu. Většinou si podniky velmi pečlivě vybírají, koho budou podporovat. Neziskové organizace se mohou na podniky obracet nejen se žádostí o finanční prostředky, ale i se žádostí o poskytnutí určitých jistot, zboží nebo služeb. Podniky si nejčastěji vybírají vysoké školy a instituce poskytující zejména zdravotnické, kulturní a sociální služby obyvatelstvu. Podniky k takovéto podpoře vede celá řada důvodů. Touto činností se velmi zvyšuje image a dobré jméno společnosti. Zároveň může být důvodem také splnění zákonné povinnosti, která některým podnikům ukládá podporovat veřejně prospěšné účely.

V neposlední řadě si podniky a podnikatelé sponzoringem a poskytováním darů snižují daňové zatížení. Individuální dárci také mohou finančně pomáhat neziskové organizaci. Většinou se jedná o dar ve formě buď dobrovolné platby, nebo převodu majetku bez jakýchkoli podmínek. Relativně více peněz dávají bohatí občané, lidé středního věku a s vyšším vzděláním. Často se stává, že se tito individuální dárci stávají dlouhodobými dárce dané organizace a postupem času se i osobně zapojují do jejích aktivit. Na podporu od jednotlivců se hlavně spoléhají menší neziskové organizace.

Samozřejmě mohou neziskové organizace získávat prostředky také ze své vlastní činnosti, které mohou plynout z prodeje vlastních výrobků, z poskytování služeb a z různých akcí,

které může nezisková organizace pořádat. V některých neziskových organizacích může být příjmem tzv. členský příspěvek, jehož výše je předem stanovena a představuje podmínku členství v instituci. Typickým příkladem této formy neziskových organizací jsou politické strany a hnutí, spolky, svazy a odborové organizace.

Nepřímé financování neziskových organizací

Tento způsob financování představují daňová zvýhodnění, úlevy, osvobození nebo výjimky ze zdanění. Tyto daňové výhody jak neziskovým organizacím, tak i jejím přispívatelům.

a) Neziskový veřejný sektor

Veřejný neziskový sektor je částí národního hospodářství, jež je financována z veřejných rozpočtů a je řízena a spravována státní správou a samosprávou. Rozhoduje se zde veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole.

Organizace veřejného neziskového sektoru České republiky

Zákon č. 586/1992 Sb., § 18, odst. 8, o daních z příjmů uvádí tento výčet subjektů veřejného neziskového sektoru:

- zájmová sdružení právnických osob, pokud mají tato sdružení právní subjektivitu a nejsou zřízena za účelem výdělečné činnosti
- občanská sdružení včetně odborových organizací
- politické strany a politická hnutí
- registrované církve a náboženské společnosti
- nadace, nadační fondy
- obecně prospěšné společnosti
- veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, školské právnické osoby podle zvláštního právního předpisu
- obce, organizační složky státu

- kraje
- příspěvkové organizace
- státní fondy a subjekty, o nichž tak stanoví zvláštní zákon

b) Neziskový soukromý sektor

Neziskový soukromý sektor je ta část neziskového sektoru, která je financována ze soukromých financí, ale příspěvek veřejných financí se nevylučuje. Soukromý neziskový sektor se rovněž nazývá „třetí sektor“, čímž je míněno, že se jedná o sektor, jenž působí mezi trhem a státem. Organizace v tomto sektoru působí nezávisle na vládě, proto v této souvislosti nazýváme tento sektor také jako „nestátní sektor“. Avšak není vyloučeno, že organizace mohou být podporovány z veřejných zdrojů. Jak již bylo řečeno v definici neziskového sektoru, organizace sice mohou dosáhnout zisku, ale musí ho opětovně vložit do organizace a použít ho k jejímu rozvoji a k plnění svých cílů a poslání. Zisk však nelze rozdělit mezi zakladatele, vedení nebo zaměstnance.

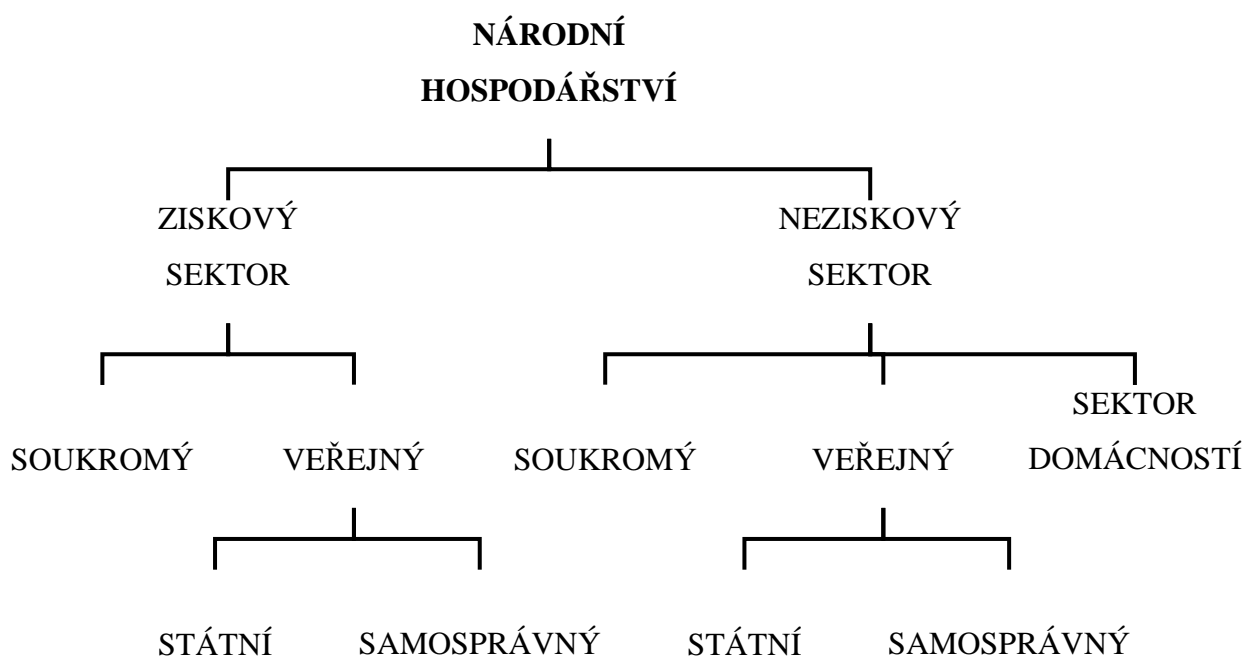
Organizace soukromého neziskového sektoru jsou autonomní, mají vlastní pravidla a sami řídí svou činnost. Jejich fungování často bývá spojováno i s dobrovolnou účastí na konkrétních aktivitách nebo na dobrovolné účasti na vedení organizace. V neposlední řadě lze tyto instituce označit jako veřejně prospěšné, které jsou založeny za účelem produkce veřejných statků, které uspokojují potřeby veřejnosti, nebo vzájemně prospěšné, které jsou založeny za účelem vzájemné podpory skupin občanů, které jsou spjaty společným zájmem. Ve většině zemí jsou daňově zvýhodňované a jejich zaměstnanci dostávají většinou jen symbolické platy a mzdy, které nejsou přímo závislé na hospodářském výsledku těchto institucí.

Soukromý neziskový sektor zahrnuje občanská sdružení, zájmová sdružení právnických osob, nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, politické strany a hnutí, církve a náboženské společnosti, profesní komory apod. V těchto institucích probíhá financování na základě přerozdělovacích procesů od fyzických a právnických osob, které dobrovolně vkládají své finanční prostředky do konkrétních aktivit.

Organizace soukromého neziskového sektoru zajišťují služby primárně v oblasti sociálního zabezpečení a pomoci, humanitární, životního prostředí, kulturní, tělovýchovné a sportovní, zdravotní osvěty či v dalších oblastech, jež se věnují ochraně lidského života a živé i neživé přírody.¹

c) Sektor domácností

Sektor domácností zahrnuje všechny občany, tedy rodiny a jednotlivce, kteří tvoří nabídku práce a poptávku po zboží a službách a zároveň jsou nedílnou součástí koloběhu finančních toků prostřednictvím svých příjmů za práci, daní, transferů atd. Vstupují na trh produktů, faktorů a kapitálu. Z hlediska neziskového sektoru má sektor domácností význam pro formování občanské společnosti, jejíž kvalita je zpětně určující pro kvalitu neziskových organizací.

Obr. 1: Rozdělení národního hospodářství dle kritéria způsobu financování

Zdroj: Autorem je Bc Jitka Křížová.

¹ TETŘEVOVÁ, L. *Veřejná ekonomie*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2008. 185 s. ISBN 978-80-86946-79-5.

Z obrázku č. 1. mimo jiné plyne, že veřejný sektor (ziskový i neziskový) lze dále rozdělit na státní a samosprávný (tj. municipální). Instituce státního sektoru jsou založeny a vlastněny státem. V rámci samosprávného sektoru jsou instituce založeny a vlastněny buď obcemi, nebo jinými územně samosprávnými celky. Ve státním sektoru je právo rozhodovat o věcech veřejných ve většině případů delegováno na zastupitele voličů. Při rozhodování na úrovni samosprávného sektoru jsou zahrnuty prvky přímého demokratického rozhodování.

Pod pojmem veřejný sektor si lze představit činnost institucí a organizací zabývajících se buď výkonem státní správy, nebo výkonem územní samosprávy.

Rozdělení institucí neziskového sektoru dle kritéria financování

- a) organizace financované zcela z veřejných rozpočtů (organizační složky státu a územních celků)
- b) organizace financované zčásti z veřejných rozpočtů (příspěvkové organizace, církve, politické strany a hnutí, náboženské společnosti)

1.6 Příspěvkové organizace (PO) v národním hospodářství

Příspěvková organizace je právnickou osobou, jejímž zřizovatelem může být buď stát, nebo územně samosprávný celek. Často bývá plátcem DPH. Příspěvkové organizace působí hlavně v oblasti školství, sociální péče, kultury, zdravotnictví, vědy a výzkumu. Jedná se o organizace zřizované k plnění konkrétních činností, které jsou poskytovány občanům za částečnou nebo plnou úhradu nákladů. (Bližší definice viz 2. kapitola.)

1.6.1 Státní příspěvkové organizace

Zřizovatelem tohoto typu příspěvkové organizace je organizační složka státu (ve většině případů je to ministerstvo). Státní příspěvkovou organizaci lze zřídit pouze zákonem

(zákon č. 218/2000 Sb.), bez státu nemůže ani zaniknout, stát za ni totiž přebírá odpovědnost a ručí za její závazky. Hospodaří s majetkem České republiky, vlastní majetek nemá a ani není schopna jej nabývat. Všechn její pořízený majetek se stává majetkem státním. Nemůže se stát vlastníkem ani majetku, který jí byl výslovně darován, dar ocení a využívá jej k předmětu své činnosti, ale vlastníkem je vždy ČR. Management státní příspěvkové organizace za nic hmotně neodpovídá, jelikož za neefektivní hospodaření není nikdo právně odpovědný.

Státní příspěvkové organizace zřizované jednotlivými ministerstvy ČR

- Ministerstvo práce a sociálních věcí
  - Institut výchovy bezpečnosti práce
  - Ústav sociální péče pro tělesně postižené v Hrabyni
  - Institut technické inspekce
- Ministerstvo životního prostředí
  - CENIA – česká informační agentura životního prostředí
  - Česká geologická služba
  - Český hydrometeorologický ústav
  - Správa jeskyní ČR
  - Správa Krkonošského národního parku
  - Správa NP a CHKO Šumava
  - Správa NP Podyjí
  - Výzkumný ústav Silva Taroucy
  - Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. M.
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
  - Dům zahraničních služeb MŠMT
  - Ústav pro informace ve vzdělávání
  - Národní institut pro další vzdělávání
  - Pedagogické centrum pro polské národnostní školství v Českém Těšíně
  - Státní technická knihovna

- Fulbrightova komise v České republice
- Antidopingový výbor ČR

- Ministerstvo obrany
  - Správa vojenského bytového fondu Praha
  - Vojenská lázeňská a rekreační zařízení Praha
  - Ústřední vojenská nemocnice Praha
  - Ústav leteckého zdravotnictví Praha
  - Vojenská nemocnice v Brně a Olomouci

- Ministerstvo vnitra
  - Bytová správa MV
  - Zařízení služeb pro MV
  - Tiskárna MV
  - Institut pro místní správu Praha
  - Lázeňské léčebné ústavy MV
  - Zdravotnické zařízení MV

- Ministerstvo dopravy
  - Ředitelství silnic a dálnic ČR
  - Centrum služeb pro silniční dopravu

- Ministerstvo průmyslu a obchodu
  - Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest
  - Česká agentura na podporu obchodu CzechTrade
  - Český metrologický institut

- Ministerstvo zemědělství
  - Česká akademie zemědělských věd
  - Státní veterinární ústav v Českých Budějovicích, Hradci Králové, Jihlavě, Olomouci a v Praze
  - Ústav zemědělských a potravinářských informací

- Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky
- Národní zemědělské muzeum Praha

- Ministerstvo zdravotnictví
  - Institut klinické a experimentální medicíny
  - Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví
  - fakultní nemocnice zřizované Ministerstvem zdravotnictví (celkem 11)
  - zdravotní ústavy zřizované Ministerstvem zdravotnictví (celkem 14)
  - psychiatrické léčebny zřizované Ministerstvem zdravotnictví (celkem 15)

- Ministerstvo pro místní rozvoj
  - Centrum pro regionální rozvoj ČR
  - Česká centrála cestovního ruchu

- Ministerstvo kultury – seznam vybraných příspěvkových organizací (celkem 31)
  - Národní muzeum
  - Národní technické muzeum
  - Národní galerie v Praze
  - Národní filmový archiv
  - Národní divadlo
  - Národní knihovna ČR
  - Národní památkový ústav
  - Státní opera Praha
  - Laterna Magika
  - Česká filharmonie
  - Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou

- Ministerstvo zahraničních věcí
  - Česká centra
  - Konferenční centrum Štítn
  - Diplomatický servis

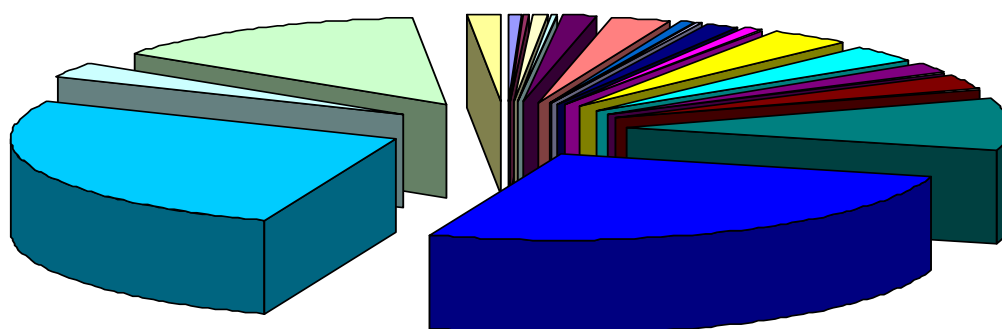
- Ministerstvo spravedlnosti – není zřizovatelem žádné státní příspěvkové organizace
- Ministerstvo financí – není zřizovatelem žádné státní příspěvkové organizace

Tab. 1: Státní příspěvkové organizace v ČR podle klasifikace ekonomických činností CZ - NACE k 31. 12. 2009

Klasifikace ekonomických činností (CZ - NACE)	Počet	Podíl na celku
Popis		
Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti	1	0,43%
Lesnictví a těžba dřeva	1	0,43%
Tisk a rozmnožování nahraných nosičů	1	0,43%
Výstavba budov	1	0,43%
Skládování a vedlejší činnosti v dopravě	3	1,29%
Ubytování	6	2,59%
Informační činnosti	1	0,43%
Ostatní finanční činnosti	1	0,43%
Činnosti v oblasti nemovitostí	3	1,29%
Činnosti vedení podniků; poradenství v oblasti řízení	2	0,86%
Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy	8	3,45%
Výzkum a vývoj	7	3,02%
Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti	4	1,72%
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	7	3,02%
Vzdělávání	22	9,48%
Zdravotní péče	61	26,29%
Ústavní sociální péče	62	26,72%
Tvůrčí, umělecké a zábavní činnosti	6	2,59%
Činnosti knihoven, archivů, muzeí a jiných kulturních zařízení	32	13,79%
Sportovní, zábavní a rekreační činnosti	3	1,29%
Celkem	232	100,00%

Zdroj: Český statistický úřad, Oddělení regionálních analýz a informačních služeb Liberec

Státní příspěvkové organizace v ČR k 31.12.2009

- Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti
- Lesnictví a těžba dřeva
- Tisk a rozmnožování nahraných nosičů
- Výstavba budov
- Skladování a vedlejší činnosti v dopravě
- Ubytování
- Informační činnosti
- Ostatní finanční činnosti
- Činnosti v oblasti nemovitostí
- Činnosti vedení podniků; poradenství v oblasti řízení
- Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy
- Výzkum a vývoj
- Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti
- Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení
- Vzdělávání
- Zdravotní péče
- Ústavní sociální péče
- Tvůrčí, umělecké a zábavní činnosti
- Činnosti knihoven, archivů, muzeí a jiných kulturních zařízení
- Sportovní, zábavní a rekreační činnosti

Obr. 2: Státní příspěvkové organizace v ČR k 31. 12. 2009

Autor grafu Bc. Jitka Křížová; zdroj: Český statistický úřad, Oddělení regionálních analýz a informačních služeb Liberec

1.6.2 Příspěvkové organizace zřizované územně samosprávnými celky

Územní samosprávný celek (ÚSC) je charakterizován jako společenství občanů, které má právo na samosprávu. Je označován jako územní správa a zahrnuje základní územní samosprávné celky (obce) a vyšší územní samosprávné celky (kraje). Obec je součástí kraje, který lze vytvořit nebo zrušit jen ústavním zákonem. Obec i kraj jsou spravovány zastupitelstvem. Územní samosprávné celky mohou mít vlastní majetek a hospodaří

dle vlastního rozpočtu. Stát může do jeho činnosti zasahovat, vyžaduje-li to ochrana zákona.

Příspěvkové organizace zřizované územně samosprávnými celky jsou zřizovány kraji nebo obcemi. Na rozdíl od státní PO je příspěvkové organizaci zřizované ÚSC umožněno nabývat majetek do vlastnictví, s tímto hospodařit přímo a samostatně. Může být zrušena bez souhlasu státu, stát neručí za její závazky. Finanční hospodaření tohoto typu příspěvkové organizace upravuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Je finančně napojena na rozpočet ÚSC, hospodář s jeho majetkem, který jí byl svěřen k výkonu hlavní činnosti.

Nejčastěji zřizované příspěvkové organizace územně samosprávnými celky

- sociální oblast
  - domovy důchodců
  - domy pro seniory
  - domy pro tělesně a duševně postižené
  - pečovatelské služby
  - stacionáře
  - poradenská centra
- oblast kultury
  - galerie
  - muzea
  - výstavní síně, expozice
  - hrady, zámky
  - památníky
  - divadla
  - knihovny
  - hvězdárny a planetária
  - kulturní centra
  - filharmonie
  - zoologické a botanické zahrady

- oblast školství
  - školy a školská zařízení
  - dětské domovy
- oblast zdravotnictví
  - nemocnice, léčebny dlouhodobě nemocných
  - záchranné služby
  - kojenecké ústavy
  - léčebné ústavy, lázně
- oblast dopravy
  - správa a údržba silnic
  - technické služby
- oblast regionálního rozvoje
  - agentury pro regionální rozvoj
- další oblasti
  - hřbitovy

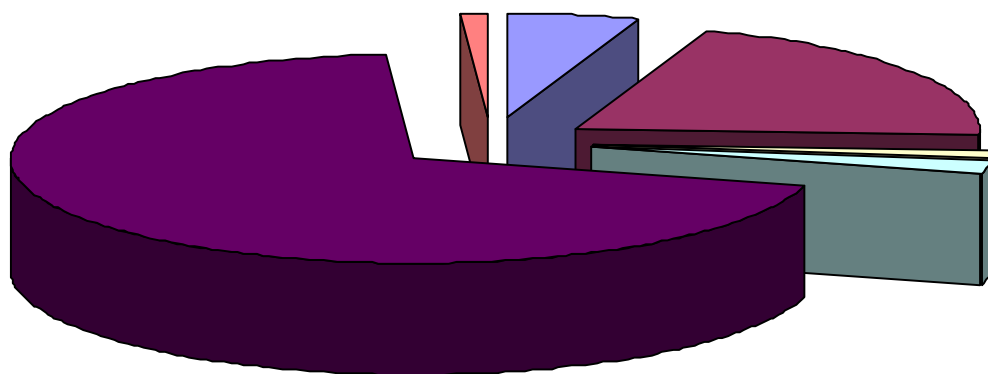
Každý územně samosprávný celek zřizuje příspěvkové organizace podle svých potřeb a podle potřeb svých občanů.

Tab. 2: Příspěvkové organizace zřizované územně samosprávným celkem
Liberecký kraj k 28. 2. 2010

Příspěvkové organizace Libereckého kraje dle odborů	Počet	Podíl na celku
Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	5	5,38%
Odbor sociálních věcí, bezpečnosti a problematiky menšin	19	20,43%
Odbor dopravy	1	1,08%
Odbor zdravotnictví	2	2,15%
Odbor školství	65	69,89%
Odbor rozvoje venkova, zemědělství a životního prostředí	1	1,08%
Celkem	93	100,00%

Autorem tabulky je Bc. Jitka Křížová; zdroj: <http://krajsky-urad.kraj-lbc.cz/page1116>

**Příspěvkové organizace zřizované územně samosprávným
celkem Liberecký kraj k 28.2.2010**

- Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu
- Odbor sociálních věcí, bezpečnosti a problematiky menšin
- Odbor dopravy
- Odbor zdravotnictví
- Odbor školství
- Odbor rozvoje venkova, zemědělství a životního prostředí

Obr. 3: Příspěvkové organizace zřizované Libereckým krajem k 28. 2. 2010

Autor grafu Bc. Jitka Křížová; zdroj: <http://krajsky-urad.kraj-lbc.cz/page1116>

2 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

V národním hospodářství jsou příspěvkové organizace v převážné většině součástí kvinárního sektoru, který zahrnuje služby působící na rozvoj člověka, jeho poznání a informace, kterými disponuje. Příspěvkové organizace nalezneme ve veřejném sektoru, a to jak ve státním, tak i v sektoru samosprávném. Dle jejich způsobu financování, řadíme tyto organizace do neziskového veřejného sektoru, ve kterém patří mezi organizace financované z části z veřejných rozpočtů.

Příspěvkové organizace jsou zřizovány buď státem, nebo územně samosprávnými celky. Stát či územní samospráva je využívá k zabezpečení svých úkolů. Jsou zřizovány k plnění konkrétních činností, zejména v oblasti školství, sociální péče, kultury, zdravotnictví, vědy a výzkumu a dalších. Jejich hlavním účelem je převzetí především činností v působnosti svého zřizovatele, jenž jsou hodny veřejného zájmu. Zřizovatel příspěvkovým organizacím individuálně vymezuje úkoly, jichž mají svou činností dosáhnout, prostředky, které jim k tomu mají napomáhat, a podmínky, za kterých tak budou činit. Jejich činnost nelze provozovat na principu samofinancování, jelikož své služby většinou poskytují bezplatně, nebo za modifikovanou cenu, jež představuje určitý podíl spotřebitele na nákladech. Zpravidla jsou tedy tyto činnosti neziskové, a proto nejsou z ekonomických důvodů zajímavé pro soukromý sektor. Rozsah, struktura a složitost činností příspěvkových organizací vyžadují samostatnou právní subjektivitu, proto jsou právnickými osobami veřejnoprávního charakteru. Tento typ organizace hospodaří s majetkem svého zřizovatele a s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele.

Příspěvkové organizace jsou přímo navázané na svého zřizovatele, který úkol organizaci zadá, financuje jej a samozřejmě také kontroluje jeho naplňování. Účetnictví si ale vedou samostatně. Svými příjmy a výdaji je příspěvková organizace napojena na rozpočet zřizovatele pouze částečně, neboť také hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností. Tyto organizace mohou vytvářet vlastní fondy, v závislosti na způsobu hospodaření při plnění svých primárních úkolů a cílů, dále mohou získávat dary od fyzických osob, právnických osob apod. Příspěvkové organizace podléhají

veřejnoprávním kontrolám, vnitřnímu kontrolnímu systému, řídicím kontrolám a interním auditům.

Příspěvková organizace je právnická osoba zřízená podle zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky ČR a obcí, ve znění pozdějších předpisů. Hospodaření příspěvkových organizací se řídí vyhláškou Ministerstva financí ČR č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu ČR a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací.¹¹

Zřizovatel při zakládání příspěvkové organizace vydává zřizovací listinu, která obsahuje informaci o zřizovateli také název a sídlo příspěvkové organizace, vymezení hlavní činnosti, zabezpečení majetku a statutární orgány. Příspěvková organizace vydává svůj statut, organizační řád, pravidla hospodaření, odpisový řád, pravidla pro oběh účetních dokladů a další vnitřní předpisy. Zřizovatel poskytuje příspěvek na činnost organizace. Prostředky zřizovatel uvolňuje prostřednictvím peněžního ústavu ve stanoveném čase a objemu. Výše příspěvku se odvíjí podle objemu výkonů, nebo se mění při změně podmínek.

2.1 Pravidla pro příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace se řídí mimo jiné těmito zákony a vyhláškami:

- Zákon č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů
- Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

---

¹¹ RŮŽICKOVÁ, R. *Neziskové organizace – vznik – účetnictví – daně*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 1999. 87 s. ISBN 80-7263-012-1.

- Zákon č. 482/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb.
- Vyhláška ministerstva financí České republiky č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací
- Vyhláška ministerstva financí České republiky č. 323/2005 Sb., kterou se stanoví obsah roční zprávy

Dále se příspěvkové organizace řídí směrnicemi, vyhláškami a usneseními zastupitelstev a rad krajů a obcí, popř. ústředních orgánů.

2.1.1 Zřizování, změny a zrušení příspěvkových organizací

Zřizování, změny a rušení příspěvkových organizací vymezuje zákon č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice v § 31 a zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů v § 27.

Ústřední orgán, kraj nebo obec (dále jen zřizovatel) smí zřídit příspěvkovou organizaci v případě, že chce zabezpečit ve své působnosti zpravidla neziskovou činnost, která díky svému rozsahu, struktuře a složitosti vyžaduje samostatnou právní subjektivitu. Příspěvkové organizace mají tedy postavení právnických osob se všemi právy a závazky, které z tohoto statutu vyplývají, pravomocemi, působností i odpovědností danou obecně závaznými předpisy a zřizovací listinou. Pokud bude mít zřizovaná příspěvková organizace požadavky na státní rozpočet, musí její vznik odsouhlasit ministerstvo financí. Při posuzování návrhu na založení příspěvkové organizace je důležité posoudit potřebu zřízení této organizace, rozsah hlavního účelu a předmětu činnosti, který bude příspěvková organizace plnit, popřípadě další doplňující činnosti organizace. O zřízení příspěvkové organizace rozhoduje zastupitelstvo či rada zřizovatele.

Zřizovatel vydá o vzniku příspěvkové organizace zřizovací listinu, která musí obsahovat

- a) úplný název zřizovatele
- b) název, sídlo příspěvkové organizace a její identifikační číslo; název musí vylučovat možnost záměny s názvy jiných příspěvkových organizací
- c) vymezení hlavního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti
- d) označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace
- e) vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který se příspěvkové organizaci předává do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití
- f) vymezení takových majetkových práv, jež organizaci umožní, aby svěřený majetek, včetně majetku získaného její vlastní činností, spravovala pro hlavní účel, k němuž byla zřízena; zejména se uvedou práva a povinnosti spojené s jeho plným efektivním a ekonomicky účelným využitím, s péčí o jeho ochranu, rozvoj a zvelebení, podmínky pro jeho případnou další investiční výstavbu, dále pravidla pro výrobu a prodej zboží, pokud jsou předmětem činnosti organizace, práva a povinnosti spojená s případným pronajímáním svěřeného majetku jiným subjektům a podobně
- g) okruhy doplňkové činnosti navazující na hlavní účel příspěvkové organizace, kterou jí zřizovatel povolí k tomu, aby mohla lépe využívat všechny své hospodářské možnosti a odbornost svých zaměstnanců; tato činnost nesmí narušovat plnění hlavních účelů organizace a sleduje se odděleně
- h) vymezení doby, na kterou je organizace zřízena^{III}

Ve zřizovací listině musí být uvedeno rozdělení předmětu činnosti příspěvkové organizace na hlavní a doplňkovou činnost. Za hlavní činnosti lze považovat činnosti vycházející ze samostatné působnosti zřizovatele, pro jejichž výkon může zřizovatel zakládat a zřizovat právnické osoby a tyto složky jsou financovány z rozpočtu zřizovatele, respektive z výnosů z těchto činností. Dále lze do hlavních činností zařadit činnosti vycházející z přenesené působnosti zřizovatele, na kterých se podílí stát nebo státní fondy prostřednictvím dotací a příspěvků státního rozpočtu a státních fondů. Tyto činnosti jsou zabezpečované přímou finanční účastí státu a státních fondů.

---

^{III} §26 Zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Do doplňkové (neboli vedlejší) činnosti zahrnujeme takové činnosti, které navazují na hlavní účel zřizované příspěvkové organizace a směřují k tomu, aby byly lépe využity všechny hospodářské možnosti organizace a odbornost jejích zaměstnanců. Doplňkové činnosti vycházejí ze zvláštních právních předpisů a jsou zabezpečovány organizací na základě smluvních vztahů.

Příspěvková organizace vzniká dnem určeným v rozhodnutí zřizovatele. Zapisuje se do Obchodního rejstříku, návrh na zápis podává zřizovatel. Zřizovatel zároveň rozhoduje o rozdělení sloučení již existujících příspěvkových organizací. Pokud se zřizovatel rozhodne příspěvkovou organizaci zrušit, přecházejí dnem určeným v jeho rozhodnutí o zrušení veškerá práva a závazky rušené příspěvkové organizace na jejího zřizovatele. Vznik, rozdělení, sloučení, splnutí nebo zrušení příspěvkových organizací se také oznamují Ústřednímu věstníku České republiky.

Zřizovatelské funkce vůči příspěvkovým organizacím vykonává rada zřizovatele, jmenuje a odvolává ředitele organizace, stanovuje mu plat a odměny. Za dodržování obecně závazných právních předpisů a chod příspěvkové organizace odpovídá radě ředitel organizace.

2.1.2 Hospodaření příspěvkových organizací

Příspěvková organizace hospodaří s majetkem zřizovatele svěřeným jí do správy, popř. s majetkem vlastním, a to v souladu s obecně závaznými právními předpisy a zřizovací listinou. Organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností nebo přijatými z rozpočtu svého zřizovatele. Dále si může vytvářet fondy, získávat dary od fyzických či právnických osob, získávat peněžní prostředky ze zahraničí, popř. z fondů Evropské unie.

Příspěvková organizace hospodaří s finančními prostředky:

- získanými vlastní činností

- z rozpočtu zřizovatele (státní rozpočet nebo rozpočet ÚSC)
- z hospodářské činnosti
- ze smluv o spolupráci
- ze státních fondů
- z příspěvků a darů od fyzických a právnických osob
- z vlastních fondů

Z rozpočtu zřizovatele získává příspěvková organizace příspěvek na svou činnost. Zřizovatel poskytuje zvláště prostředky investiční a neinvestiční. Neinvestiční dotace, např. příspěvek na provoz organizace v závislosti na výkony nebo jiná kritéria. Pokud organizace vykonává doplňkovou činnost, schválenou zřizovatelem, a vytváří z ní zisk, může jej použít pouze ve prospěch své hlavní činnosti, pokud jí zřizovatel nepovolí jiné využití tohoto zdroje. Dále může získat příspěvek na financování odpisů dlouhodobého hmotného a nehmotného odpisovaného majetku, který zřizovatel svěřil příspěvkové organizaci k hospodářskému využití. Výši příspěvků stanovuje rada zřizovatele, v případě příspěvků na financování odpisů je stanovuje na základě odpisového plánu organizace. Příspěvková organizace má také možnost získat účelovou dotaci, investiční nebo neinvestiční, přímo ze státního rozpočtu. Kladný hospodářský výsledek zůstává ve fondech příspěvkové organizace a jeho rozdělení podléhá schválení zřizovatele.

Zřizovatel může poskytnout organizaci investiční dotaci na financování reprodukce, modernizace, k technickému zhodnocení majetku svěřeného zřizovatelem apod. Investiční dotace ale musí být součástí schváleného investičního plánu příspěvkové organizace. Dále může být organizaci poskytnuta přechodná návratná finanční výpomoc na krytí provozních potřeb v průběhu roku, a to jako řešení časového nesouladu tvorby výnosů a úhrady nákladů. Přechodná návratná finanční výpomoc může být příspěvkové organizaci poskytnuta, pouze pokud je její vrácení zabezpečeno rozpočtovanými výnosy běžného roku a pokud její splacení nepřesáhne konec běžného roku.

Příspěvkovým organizacím lze zároveň stanovit odvody do rozpočtu zřizovatele. Jedná se například o odvod z provozu v případě, že rozpočtované výnosy organizace překračují rozpočtované náklady. Dále se může jednat o odvod z investičního fondu, a to v případě,

že jsou investiční zdroje organizace větší, než je jejich potřeba podle zřizovatelem schváleného plánu investic, nebo v případě, že se jedná o pořízený dlouhodobého majetku zřizovatelem pro potřeby příspěvkové organizace. Zároveň může být organizaci uložen odvod do rozpočtu zřizovatele, pokud příspěvková organizace poruší rozpočtovou kázeň.

Jak již bylo uvedeno, příspěvková organizace si vytváří fondy, a to rezervní, investiční, fond odměn a fond kulturních a sociálních potřeb.

Rezervní fond

Rezervní fond se tvoří ze zisku příspěvkové organizace, sníženého o převody do fondu odměn, a je schvalován jejím zřizovatelem po skončení roku. Do rezervního fondu lze též převést peněžní dary. Tento fond bývá používán k časovému překlenutí rozdílů mezi náklady a výnosy, k úhradě ztráty za předchozí roky apod.

Investiční fond

K financování svých investičních potřeb vytváří příspěvková organizace investiční fond, nebo je lze pokrýt například pomocí investičních úvěrů či půjček, ovšem za souhlasu zřizovatele. Zdrojem pro tvorbu tohoto fondu mohou být odpisy, investiční dotace z rozpočtu zřizovatele, investiční příspěvky ze státních fondů, výnosy z prodeje dlouhodobého majetku, dary, převody z rezervního fondu apod. Tento fond příspěvková organizace používá k financování dlouhodobého majetku, dlouhodobých půjček, k odvodům do rozpočtu zřizovatele apod. Zřizovatel si velmi hlídá tento fond a kontroluje ho.

Fond odměn

Fond odměn se vytváří ze zisku příspěvkové organizace, a to až do výše 80% zisku, maximálně však do výše 80% limitu prostředků na platy. Výše odvodu do fondu odměn schvaluje příspěvkové organizaci její zřizovatel. O rozdělení odměn zaměstnancům rozhoduje ředitel příspěvkové organizace, odměny řediteli určuje zřizovatel.

Fond kulturních a sociálních potřeb (FKSP)

Tento fond je tvořen k zabezpečení kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům příspěvkové organizace. FKSP je tvořen přidělem 2% z ročního objemu nákladů na platy, mzdy, náhrady platů a mezd, odměny za pracovní pohotovost a za vykonanou práci. Příspěvková organizace sestavuje rozpočet fondu a stanoví způsob jeho čerpání. O použití peněz z tohoto fondu rozhoduje vedení příspěvkové organizace, popř. spolu s odborovou organizací, která se rovněž může podílet na sestavení rozpočtu a zásad pro jeho používání. Příspěvková organizace z tohoto fondu čerpá prostředky na náklady na provoz kulturních zařízení, rekreačních zařízení, sportovních a tělovýchovných zařízení, rehabilitačních zařízení a zařízení pro zájmovou činnost. Dále lze čerpat prostředky například na nákup vitamínů, na očkování proti chřipce, žloutence a klíšťové encefalitidě pro zaměstnance.

Zároveň z fondu kulturních a sociálních potřeb čerpají příspěvkové organizace peníze na vybavení ke zlepšení pracovních podmínek, na pracovní oděvy a obuv, na jednotné oblečení a na vybavení pro sportovní a zájmovou činnost, které je půjčováno zaměstnancům. Prostředky z FKSP je možné použít na příspěvek na závodní stravování, na rekreační pobyty, na vstupenky na kulturní a sportovní akce, na jednorázovou sociální výpomoc zaměstnancům a také lze z tohoto fondu hradit příspěvek na penzijní připojištění či životní pojištění. Zaměstnanci může být na základě písemné smlouvy poskytnuta půjčka na bytové účely. Zaměstnanec může získat i více půjček z FKSP, avšak suma všech zůstatků nesplacených půjček a nové půjčky nesmí přesáhnout 100 tis. Kč. Každá půjčka je splatná nejpozději do 10 let od uzavření smlouvy o půjčce. Pokud dojde k ukončení pracovního poměru, je půjčka splatná nejpozději do šesti měsíců, pokud není ve smlouvě o půjčce sjednáno jinak.

V neposlední řadě mohou být prostředky z FKSP použity na věcné nebo peněžní dary zaměstnancům. To si může zaměstnanec vysloužit za mimořádné aktivity ve prospěch zaměstnavatele, za pracovní výročí 20-ti let a každých dalších 5-ti let trvání pracovního

poměru, při životních výročích 50-ti let a každých dalších 5-ti let a při odchodu do starobního nebo plného invalidního důchodu.

2.1.3 Rozpočet příspěvkové organizace

Hospodaření příspěvkových organizací se řídí jejich radou schváleným rozpočtem, který se sestavuje jako vyrovnaný. Rozpočet zahrnuje pouze náklady a výnosy, které souvisí se službami poskytovanými organizací, jež jsou předmětem hlavní činnosti organizace. Rozpočet schvaluje rada zřizovatele. Pokud není rozpočet schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se finanční hospodaření příspěvkové organizace do doby jeho schválení podmínkami rozpočtového provizoria, resp. schváleným rozpočtem organizace z předchozího rozpočtového období.

Rozpočet příspěvkové organizace představuje souhrn finančních dokumentů, který zahrnuje:

- I. Přehled o rozpočtu výnosů a nákladů – zpracovává se nejméně za tři rozpočtová období a uvádí se v něm dosažená skutečnost uplynulého období, schválené položky probíhajícího rozpočtového období a následující rozpočtový rok. Přehled nákladů a výnosů je sestavován podle syntetických účtů účtové osnovy pro příspěvkové organizace.
- II. Bilanci rozpočtových vztahů – zahrnuje bilanci běžných výnosů a příjmů organizace a tvorbu a použití fondů organizace s výjimkou FKSP, který se řídí zvláštním právním předpisem.
- III. Soustavu ukazatelů k rozpočtu organizace – zahrnuje ukazatele objemu neinvestičních příspěvků, investičních dotací, prostředků na platy zaměstnancům PO, dále použití fondů organizace, počet zaměstnanců, hospodářský výsledek, odvodové povinnosti organizace, způsob mzdové regulace apod.

- IV. Plán investic - reprodukci majetku zabezpečuje příspěvková organizace prostřednictvím investičního fondu v souladu s obecně závaznými právními předpisy a schváleným investičním plánem organizace. Organizace může ke krytí svých investičních potřeb použít úvěry nebo půjčky, avšak pouze se souhlasem zřizovatele.
- V. Odpisový plán - příspěvková organizace odpisuje hmotný a nehmotný majetek v souladu s obecně závaznými předpisy a podle zřizovatelem schváleného odpisového plánu. Výše odpisů je stanovena na základě roční odpisové sazby z pořizovací ceny odpisovaného majetku. Sazba vyjadřuje průměrnou míru opotřebení odpisovaného majetku za rok, který organizace využívá pro svou hlavní, popř. doplňkovou činnost. Odpisový plán zahrnuje především odpisovou skupinu, výčet odpisovaného majetku, pořizovací cenu, roční odpisovou sazbu, oprávky, roční účetní odpisy a zůstatkovou cenu.

2.1.4 Změny schválených rozpočtů

Finanční vztah rozpočtu zřizovatele a rozpočtu příspěvkové organizace lze během roku měnit v neprospěch příspěvkové organizace jen ze závažných důvodů, například:

- změna zřizovací listiny
- organizační změny s dopadem na rozpočet a hospodaření organizace
- změny právních předpisů, které ovlivňují výši rozpočtovaných výnosů či nákladů
- neplnění věcných záměrů a úkolů vyplívajících z hlavní činnosti příspěvkové organizace
- pokrytí věcných záměrů a úkolů v rozpočtu příspěvkové organizace z jiných zdrojů, zejména ze státního rozpočtu a státních fondů, příspěvků a darů v průběhu rozpočtového období
- uplatnění restrikce ve výdajích rozpočtu zřizovatele, pokud nejsou naplňovány plánované objemy příjmů a hrozí schodek rozpočtu v hospodaření zřizovatele

V odůvodněných případech lze také během roku měnit finanční vztah rozpočtu zřizovatele a rozpočtu organizace ve prospěch organizace.

Změny, které neovlivňují schválený objem ukazatelů rozpočtu zřizovatele, se provádí rozpočtovým opatření, které schvaluje rada zřizovatele. Změny ovlivňující schválený objem rozpočtových ukazatelů se provádí změnou rozpočtu zřizovatele, které schvaluje zastupitelstvo zřizovatele. Změny v rozpočtech příspěvkových organizací, které nemají dopad na finanční vztah rozpočtů zřizovatele a organizace, ale které mění závazné a věcné ukazatele rozpočtu organizace, se provádějí úpravou rozpočtu organizace. Tuto úpravu schvaluje rada zřizovatele. Změny, které neovlivňují finanční vztah rozpočtu zřizovatele a rozpočtu organizace, ale které mění dílčí ukazatele rozpočtu organizace, se provádějí úpravou rozpočtu organizace. Úpravu schvaluje po projednání s radou vedoucí oddělového oboru.

Ostatní změny v rozpočtech příspěvkových organizací provádí ředitel organizace a informuje o nich vedoucího oddělového oboru. Do těchto změn patří přesun rozpočtových prostředků, při kterém se položky výnosů či nákladů navzájem ovlivňují, aniž by se měnil celkový objem nákladů a výnosů organizace nebo jejich schválený rozdíl. Dále do těchto změn patří opatření organizace, kterými zajišťuje vyrovnaní rozpočtovaného hospodářského výsledku v případech, kdy v průběhu rozpočtovaného období skutečná výše výnosů neodpovídá jejich plánované výši a je předpoklad, že může být zhoršen předpokládaný hospodářský výsledek a úprava rozpočtu se tak v podstatě stává pro organizaci povinnou.

2.1.5 Finanční vztahy státního rozpočtu a státních fondů k rozpočtům příspěvkové organizace

Finanční prostředky ze státního rozpočtu a státních fondů poskytované do rozpočtu organizace prostřednictvím rozpočtu zřizovatele schvaluje rada jako rozpočtové opatření. Tyto prostředky podléhají finančnímu vypořádání a vyúčtování. Za vypořádání a vyúčtování těchto prostředků odpovídá zřizovatel.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu a státních fondů poskytované přímo do rozpočtu organizace, čerpají organizace v souladu se stanovenými podmínkami a účelem, za kterých byly organizaci poskytnuty. O poskytnutí těchto prostředků je příspěvková organizace povinna informovat svého zřizovatele. Za čerpání, vyúčtování a vypořádání těchto finančních prostředků odpovídá ředitel příspěvkové organizace.

2.1.6 Platební styk

Platební styk většinou příspěvkové organizace uskutečňují bezhotovostním převodem. Převody peněžních prostředků a převody mezi peněžními fondy organizace uskutečňuje v souladu s obecně závaznými právními předpisy, schváleným rozpočtem organizace a v souladu se smluvními vztahy uzavřenými organizací. V převážné většině příspěvkové organizace zabezpečují platební styk u stejného peněžního ústavu, u kterého má vedeny bankovní účty i zřizovatel.

2.1.7 Doplnková činnost

Příspěvkové organizace smí vykonávat i doplňkovou činnost mimo svoji hlavní činnost, pro kterou byla zřízena v souladu se zřizovací listinou. Avšak pouze za předpokladu, že splní následující podmínky:

- příspěvková organizace plní úkoly stanovené zřizovatelem v hlavní činnosti
- doplňková činnost není realizována na úkor hlavní činnosti
- doplňková činnost navazuje na předmět hlavní činnosti
- doplňková činnost není ztrátová, musí být zisková
- příspěvková organizace má příslušné oprávnění k podnikání, pokud jej vyžadují zvláštní předpisy

Příspěvková organizace zabezpečuje zpracování, evidenci a aktualizaci kalkulací cen výrobků a služeb poskytovaných v doplňkové činnosti. Doplňkové činnosti sleduje organizace v účetnictví odděleně od běžného hospodaření. Dále vymezuje majetek, který k doplňkové činnosti využívá. Tento majetek je evidován ve zvláštním okruhu hospodaření, je vedena oddělená účetní evidence a je stanovena osoba odpovědná za hospodaření s majetkem pro doplňkovou činnost. Zisk dosažený touto činností, po zdanění, příspěvková organizace používá ke zkvalitnění své hlavní činnosti.

2.1.8 Majetek, majetková práva a povinnosti

Z vlastnických vztahů se odvíjí povinnost majetek udržovat, opravovat, možnost jej technicky zhodnocovat, právo ho dále pronajímat apod. Příspěvkové organizace hospodaří se státním majetkem nebo majetkem územně samosprávného celku a mají k němu jako jediné právo hospodaření. Toto právo může mít pouze ten subjekt, kterému věc slouží k plnění svěřených úkolů, a nemohou jej nabývat jiné, než státní organizace. Majetek, majetková práva a povinnosti se vymezují zřizovací listinou. Touto listinou svěří zřizovatel příspěvkové organizaci majetek do užívání k provádění hlavních činností, a to pouze v čase výkonu těchto činností. Při vymezení majetkových práv a povinností ve zřizovací listině platí, že jejich rozsah by měl být úměrný úkolům, které má příspěvková organizace plnit. Ve zřizovací listině by měla být zachycena práva a povinnosti organizací spojená s efektivním a účelným využitím svěřeného majetku, s péčí o jeho ochranu a rozvoj, podmínky pro případnou další investiční výstavbu, dále práva a povinnosti spojená s případným pronájmem svěřeného majetku jiným subjektům včetně případných pravidel pro výrobu a prodej zboží, pokud jsou předmětem činnosti organizace.

Zájmem příspěvkové organizace je maximální využití svěřeného majetku s cílem dosáhnout i finančního profitu. Organizace však musí zabezpečit oddělenou evidenci majetku podle vlastnictví a dokonalou právní úpravu nakládání s majetkem. Souhlas s využitím majetku nalezneme buď přímo ve zřizovací listině, nebo jiným smluvním vztahem. Zde musí být také určena pravomoc sjednávat obchodní vztahy, které se svěřeného majetku týkají.

Podstatnou náležitostí zřizovací listiny je vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který je předáván do správy příspěvkové organizaci k jejímu vlastnímu hospodářskému využití. Vymezuje se majetek movitý i nemovitý, jež organizace zaúčtuje do zahajovací rozvahy a vede o něm účetní evidenci po celou dobu jeho spravování. Ve zřizovací listině jsou také uvedena majetková práva, která příspěvkové organizaci umožní, aby majetek svěřený zřizovatelem a zároveň majetek získaný vlastní činností spravovala pro hlavní účel, k němuž byla zřízena.

Při hospodaření s majetkem svěřeným zřizovatelem do užívání příspěvkové organizace, vznikají organizaci určité povinnosti:

- Využívat svěřený majetek efektivně, ekonomicky a účelně, pečovat o jeho rozvoj a chránit jej před poškozením a zničením. Majetek se nesmí užívat v rozporu s účelem, ke kterému byl organizaci svěřen nebo zapůjčen.
- Na svěřeném majetku zajistit včasnou a řádnou údržbu a opravy, včas odstraňovat závady a poškození, zabezpečit jeho reprodukci, předcházet havarijním stavům, neprodleně tyto stavy odstraňovat a informovat o nich zřizovatele.
- O svěřeném majetku účtovat, vést účetní a majetkovou evidenci a výkaznictví, provádět jeho inventarizaci v souladu s obecně právními předpisy.
- Svěřený dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek odepisovat v souladu s obecně právními předpisy a schváleným odpisovým plánem.
- Včas uplatňovat nároky na náhradu škody proti těm, kteří způsobili škodu na svěřeném majetku, kteří úmyslně nebo z nedbalosti umožnili její vznik. Při podezření na přestupek nebo trestný čin učinit oznámení příslušným orgánům a vedoucímu odvětvového oboru a včas uplatňovat nárok na vydání bezdůvodného obohacení.

Příspěvková organizace je povinna pojistit majetek svěřený zřizovatelem a odpovědnost za škodu. Druhy a předměty pojištění jsou zpravidla vymezeny rámcovou smlouvou, která je uzavřena mezi zřizovatelem a pojišťovnou.

Příspěvková organizace vede za nemovitý majetek jí svěřený zřizovatelem údaje, které jsou potřebné pro vyměření daně z nemovitosti, a tyto údaje včas předává zřizovateli. Daň z nemovitosti za svěřený nemovitý majetek je hrazena zřizovatelem.

Se svěřeným majetkem od zřizovatele, nakládají příspěvkové organizace v souladu s obecně závaznými právními předpisy zřizovatele.

Zřizovatel má i další možnost postupu svěření majetku příspěvkové organizaci, a to sjednání nájemního vztahu. Nájemní vztah se uzavírá na dobu výkonu hlavní činnosti za symbolickou cenu. Zřizovatel získává ze všech pronájmů peněžní prostředky, které po zdanění poskytuje opět svým příspěvkovým organizacím. Dále lze nájemní vztah sjednat na plné využití majetku za cenu obvyklou a zároveň vydá povolení, že nájemce může majetek dále pronajímat, v tomto případě se jedná o tzv. podnájemní vztah. Nájemce příjmy z pronájmu zdaňuje. Pronajatý hmotný majetek může nájemce, na základě nájemní smlouvy s vlastníkem, odepisovat po dobu trvání nájemní smlouvy. I v případě, že nájemce provede na pronajaté věci technické zhodnocení se souhlasem vlastníka, smí nájemce zahrnout odpisy do nákladů. V případě podnájemního vztahu již ovšem není dovoleno podnájemci odepisovat.

Příspěvková organizace může mít i majetek vlastní, tedy nabytý vlastní činností. Způsob nabytí majetku a jeho ocenění:

- Nejčastější forma pořízení majetku je koupě. Běžnou kupní smlouvou uzavřenou podle Občanského nebo Obchodního zákoníku se pořizují věci movité, při pořízení věci nemovité se jedná o převod nemovitosti. Majetek je oceněn kupní cenou a souvisejícími pořizovacími náklady. Pořizovací cena hmotného investičního majetku je vstupní cenou pro výpočet daňových i účetních odpisů.
- Neziskové organizace, stejně jako i jiné subjekty, mohou získat majetek výrobou ve vlastní režii, majetek je tedy vytvořen vlastní činností a je oceněn vlastními náklady. V této výši je evidována i vstupní cena majetku a je základnou u investičního majetku pro účetní i daňové odpisy.

- Darem lze pořídit věci movité i nemovité. Věci movité se ocení cenou v místě a čase obvyklou, není stanoveno, že by cena musela být určena znaleckým posudkem. Věci nemovité je nutno nechat ocenit soudním znalcem. Pořízení majetku darem nevylučuje možnost uplatnění daňových odpisů. Účetně i daňově se odepisuje z ceny uvedené ve smlouvě, je to cena stanovená i pro účely daně darovací.
- U příspěvkových organizací se setkáme i s možností nabytí majetku zděděním. Pak je vstupní cena totožná s cenou stanovenou pro potřeby daně dědické, vkládá-li nabyvatel majetek do obchodního majetku v období pěti let od nabytí. Po uplynutí časového testu pěti let je majetek oceněn reprodukční pořizovací cenou. Platí zde ovšem výjimka v případě, kdy děděný majetek byl u zůstavitele evidován v obchodním majetku a odepisován, dědic je právním nástupcem, majetek bude i nadále součástí obchodního majetku, potom dědic převezme vstupní cenu i s oprávkami od zůstavitele a pokračuje v odepisování.
- Nabytí majetku vkladem není možné pro příspěvkové organizace.
- Příspěvkové organizace mohou být příjemcem dotace určené výhradně na pořízení dlouhodobého hmotného majetku, aniž by bylo limitováno, zda majetek musí být pořízen jen z dotace, nebo zda část pořizovací ceny hradí kupující z vlastních zdrojů.^{IV}

Majetek, který zřizovatel vlastnil a předal jej příspěvkové organizaci do správy a k užívání na jím povolené aktivitu, zůstává ve vlastnictví zřizovatele. Ve vlastnictví zřizovatele je i takový majetek, který příspěvková organizace sice poříдила, ale z účelových prostředků zřizovatele. U takového majetku jsou vymezena majetková práva ve zřizovací listině. Majetkem příspěvkové organizace jsou také práva, pohledávky a závazky, které jí byly převedeny do vlastnictví přímo zákonem, dále majetek z těchto zdrojů pořízený a dále i majetek získaný od cizích subjektů darem, dědictvím a majetek pořízený z vlastních zdrojů příspěvkové organizace.

---

^{IV} RŮŽICKOVÁ, R. *Neziskové organizace – vznik – účetnictví – daně*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 1999. 87 s. ISBN 80-7263-012-1.

2.1.9 Kontrola

Za vytvoření, funkčnost a účinnost vnitřního kontrolního systému příspěvkové organizace odpovídá ředitel organizace. Zřizovatel provádí kontrolu podřízených organizací v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy. Zvolí vlastní kontrolní orgán a určí si vlastní plán kontrolních činností zaměřených v převážné většině na hodnocení plnění hlavních, popř. doplňkových činností organizace, hodnocení plnění schváleného rozpočtu, hodnocení hospodaření a dodržení účelovosti poskytnutých rozpočtových prostředků apod.

Příspěvková organizace má povinnost umožnit a vytvořit podmínky pro provedení kontroly kontrolním orgánům a jiným zaměstnancům zřizovatele.

2.1.10 Zpráva o činnosti příspěvkových organizací

Zprávu o činnosti příspěvkových organizací zpracovává zřizovatel jednou ročně. Hlavními body zprávy jsou zhodnocení činnosti organizace, vyhodnocení jejího finančního hospodaření a zhodnocení plnění vybraných výkonových a věcných ukazatelů včetně stručného zhodnocení případných rozdílů mezi jednotlivými podřízenými organizacemi.

Hodnocení finančního hospodaření příspěvkové organizace, mimo jiné, obsahuje:

- analýzu tvorby výnosů a jejich srovnání s předchozím rokem
- rozbor nákladů, popř. se zaměřením na příčiny, které způsobily nežádoucí vývoj oproti předpokladům
- plnění soustavy ukazatelů k rozpočtu organizace
- zhodnocení čerpání příspěvků a dotací z veřejných rozpočtů
- vyhodnocení doplňkové činnosti
- vyhodnocení dodržování majetkových práv a povinností
- výsledky inventarizace
- přehled o stavech peněžních fondů a finančních prostředků na běžných účtech příspěvkové organizace

- pohledávky a závazky po lhůtě splatnosti
- výsledky vnitřní a vnější kontrolní činnosti, finanční postihy organizace
- návrh na rozdělení zisku
- návrh na vypořádání ztráty
- plnění nápravných opatření ze Zprávy o činnosti příspěvkové organizace z předešlého roku

2.2 Účetnictví

Podmínky vedení účetnictví určuje zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, který uvádí základní pokyny pro účetnictví platný pro všechny subjekty. Příspěvkovým organizacím je dovoleno vést jak účetnictví jednoduché, tak účetnictví podvojně. O způsobu vedení účetnictví příspěvkovou organizací rozhoduje zřizovatel.

2.2.1 Jednoduché účetnictví

Jednoduché účetnictví mohou vést organizace za předpokladu splnění předepsaných podmínek. Pro příspěvkové organizace platí jediná omezující podmínka, a to, že objem výdajů v rozpočtu nepřevyší 0,5 mil. Kč. Jednoduché účetnictví smí tedy vést pouze menší příspěvkové organizace. Opatřením Ministerstva financí č. j. 283/32 774/1996, ve znění pozdějších předpisů, jsou stanoveny Postupy účtování u malých příspěvkových organizací a u jiných drobných organizací a zálohovaných organizací rozpočtových organizací, které účtují v soustavě jednoduchého účetnictví.

Postupy účtování vymezují pojmy, rozdělení majetku a jeho definice, postup při otevírání a uzavírání účetních knih, podmínky oceňování a konkrétní podobu vedení jednoduchého účetnictví. Ukládají povinnost vést peněžní deník, jeho minimální obsah je však určen jen, jak již bylo výše uvedeno, pro malé příspěvkové organizace, které musí peněžní deník k poslednímu dni každého měsíce uzavírat. Na rozdíl od podnikatelů, hovoří postupy

účetování u malých příspěvkových organizací dokonce i o účetních odpisech, a to pro potřeby zjištění výše přídělu do fondu reprodukce dlouhodobého majetku.

Malé příspěvkové organizace sestavují výkazy určené jim postupy pro vedení jednoduchého účetnictví (výkaz o majetku a závazcích, výkaz o příjmech a výdajích). Obsah a způsob předkládání výkazů určuje organizacím Ministerstvo financí.

2.2.2 Podvojně účetnictví

Podvojně účetnictví musí používat příspěvkové organizace s objemem výdajů v rozpočtu převyšujícím 0,5 mil. Kč. V praxi organizace převážně používají účetnictví podvojně, a to i proto, že vedení podvojněho účetnictví je většinou jednou z podmínek pro získání dotací od zřizovatelů, ministerstev apod. Tyto větší příspěvkové organizace se řídí vlastní účtovou osnovou a postupy účetování.

Postupy účetování pro politické strany, hnutí, občanská sdružení a jiné nevýdělečné organizace.

Postupy účetování vymezují účtovou osnovu, druhy majetku, pravidla pro vedení a náplň syntetických a analytických účtů, postup při otevírání a uzavírání účetních knih, účetní závěrku, zákaz kompenzace, den uskutečnění účetního případu, zásady pro účetování nákladů a výnosu, výdajů a příjmů a pro jejich časové rozlišení, zjišťování hospodářského výsledku v účetnictví, evidenci daňových nákladů, zásady pro tvorbu a používání rezerv a opravných položek, účetování kursových a inventarizačních rozdílů, účetování o cenných papírech a směnkách a pravidla pro vnitro-organizační účetnictví. Účtová osnova je odlišná od podnikatelské, použitím účtové třídy č. 9 místo 4. Čtvrtá třída je vymezena pro sledování nákladů. Je zde určitá volnost v definici jednotlivých účtů.^V

---

^V RŮŽICKOVÁ, R. *Neziskové organizace – vznik – účetnictví – daně*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 1999. 87 s. ISBN 80-7263-012-1.

Příspěvkové organizace jsou účetními jednotkami se všemi právy a povinnostmi, které z tohoto postavení vyplývají, a vedou účetnictví podle zvláštního zákona. Účetnictví vedou ode dne svého vzniku až do dne svého zániku. V soustavě podvojného účetnictví účtují o stavu a pohybu majetku a závazků, o rozdílu majetku a závazků, o výnosech a nákladech, dotacích a příspěvcích a o výsledku hospodaření. O skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, účtují do období, s nimiž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí.

Organizace jsou povinny účtovat o majetku, jeho pořízení, ocenění, odpisování a vyřazování v souladu s účetními metodami a postupy podle obecně závazných právních předpisů, zejména podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, souvisejících provádějících vyhlášek a Českých účetních standardů Ministerstva financí vydávaných ve Finančním zpravodaji. Ministerstvo financí každoročně stanoví Pravidla pro sestavení účetní závěrky politických stran, hnutí, občanských sdružení a jiných nevýdělečných organizací a stanoví termíny jejich předkládání. Dále vydává každoročně Postup zúčtování neinvestičních dotací a příspěvků poskytovaných jiným subjektům, přičemž je stanoveno, že nevyčerpané prostředky se vrací. Kromě Postupů účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace, obce a okresní úřady je stanoven každoročně také Postup při zúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu.

Zřizovatel musí příspěvkové organizaci schválit hospodářský výsledek a jeho rozdělení. Nespotřebované dotace a účelové prostředky se vrací zřizovateli. Ve Sbírce zákonů jsou registrována opatření, kterými Ministerstvo financí stanovuje mj. pravidla k předkládání údajů Účetní závěrky rozpočtových a příspěvkových organizací, obcí a okresních úřadů. Tato opatření se také uveřejňují ve Finančním zpravodaji.

Pro vedení účetnictví může příspěvková organizace použít prostředků výpočetní a jiné techniky a datových nosičů apod. Takovéto vedení účetnictví musí být vždy v souladu s technickými systémy vedení účetnictví zřizovatele příspěvkové organizace. Zřizovatel určí příspěvkové organizaci, jak často mu musí předávat veškerá účetní data v elektronické podobě, alespoň jednou za čtvrt roku. Organizace je povinna sestavovat pololetní účetní závěrky po skončení příslušné části účetního období, kterým je kalendářní rok,

a v termínech v souladu s obecně závaznými předpisy. Tato data předkládá v elektronické podobě kompatibilní s technickými systémy vedení účetnictví, které používá zřizovatel.

Inventarizace majetku

Příspěvkové organizace jsou povinny inventarizovat veškerý majetek a závazky podle obecně závazných právních předpisů a o výsledcích inventarizace majetku a závazků svěřených organizaci zřizovatelem tzv. Souhrnnou inventarizační zprávu doloženou inventarizačními zápisy.

Pokud budou zjištěny inventarizační rozdíly na majetku a závazcích svěřených zřizovatelem, vypracuje organizace návrh na vypořádání zjištěných rozdílů, který současně s výsledky vyšetření příčin jejich vzniku předloží zřizovateli.

Odpisový plán

Příspěvková organizace odpisuje dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek vlastní i svěřený do správy zřizovatelem v souladu s obecně závaznými právními předpisy a podle schváleného odpisového plánu prostřednictvím účetních odpisů z ceny, ve které je oceněn v účetnictví. Do odpisovaného majetku patří taky dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek přijatý darem. Výše odpisů je stanovena na základě roční odpisové sazby z pořizovací ceny. Tato sazba vyjadřuje průměrnou míru opotřebení odpisovaného majetku za rok, ve kterém jej organizace využívá pro hlavní, popř. doplňkovou činnost. Ve většině případů se účetní odpisy provádějí lineární metodou s rovnoměrným odpisováním. Odpisovaný majetek se pro účely účetních odpisů roztrídí do odpisových skupin 1 až 5. Odpisovou skupinu č. 6 příspěvkové organizace nepoužívají, jelikož jsou do ní zařazovány administrativní budovy, hotely, obchodní domy, muzea, kulturní památky apod. Pro roztržďení odpisovaného majetku do odpisových skupin slouží příloha č. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů ve znění pozdějších předpisů. Jestliže odpisovaný majetek nelze zařadit do žádné odpisové skupiny, platí zásada, že je zařazen v odpisové skupině č. 2. Nehmotný majetek příspěvkové organizace je zařazen do odpisové skupiny č. 1.

Zřizovatel pro potřebu sestavení a zpracování odpisových plánů stanoví minimální roční odpisové sazby, které odpovídají maximální přípustné době odpisování v letech pro jednotlivé odpisové skupiny. Maximální přípustná doba odpisování je pro příspěvkovou organizaci nepřekročitelnou (výjimkou je technické zhodnocení odpisovaného majetku). Tato doba neurčuje dobu životnosti odpisovaného majetku nebo lhůtu pro jeho obměnu. Skutečnou dobu odpisování uvede organizace v odpisovém plánu, který schvaluje zřizovatel.

Odpisový plán příspěvkové organizace obsahuje zejména následující data a údaje:

- číslo odpisové skupiny
- stručný výčet majetku v odpisové skupině
- pořizovací cenu
- roční odpisovou sazbu (eventuelně maximální pro stanovení výše příspěvku)
- oprávky k 1. 1. sledovaného roku
- roční účetní odpisy
- zůstatkovou cenu k 31. 12. sledovaného roku při dodržení podmínky, že součet opravek, roční tvorby odpisů a zůstatkové ceny je roven pořizovací ceně majetku

Příspěvková organizace sestavuje odpisový plán odděleně za odepisovaný majetek svěřený do správy zřizovatelem a za odepisovaný majetek vlastní.

2.2.3 Daň z příjmů

Předmětem daně jsou příjmy z veškerých činností a z nakládání s veškerým majetkem. Ovšem jsou vymezeny i některé příjmy, které se nezdaňují podle zákona č.586/1992 Sb., o dani z příjmů ve znění pozdějších předpisů, a proto nejsou předmětem daně z příjmu, nebo jsou od ní osvobozeny. Mezi takovéto příjmy patří obecně vyjmuté příjmy, které platí pro všechny poplatníky daně z příjmu bez výhrad, a dále speciální příjmy neziskových organizací, které nejsou zdaňované daní z příjmů. Speciální příjmy mimo předmět daně

zahrnují příjmy z činností vyplívajících z jejich poslání, z dotací, příspěvků na provoz a jiných podpor a příjmy z úroků z vkladů na běžném účtu apod.

Výsledkem hospodaření je součet dvou dílčích výsledků hospodaření, a to výsledku hospodaření za hlavní činnost a výsledku hospodaření za vedlejší činnost. Příspěvkové organizace mohou část nákladů vynakládaných společně na hlavní a vedlejší činnost, které nelze přesně rozlišit, klíčovat podle různých kritérií. Podobně lze klíčovat i dotace a příspěvky k jednotlivým činnostem organizace. Jako kritérium pro klíčování lze vybrat například poměr výše výnosů z vedlejší činnosti k výnosům z hlavní činnosti, nebo jej může určit ředitel jinak podle potřeb příspěvkové organizace. Výsledek hospodaření samozřejmě také ovlivňují příspěvky a dotace na činnost organizace.

Základem daně je rozdíl mezi příjmy a výdaji, upravený dle pravidel daných zákonem, a to při respektování jejich věcné a časové souvislosti v daném zúčtovacím období. Základem daně je tedy výsledek hospodaření, upravený pro daňové účely. Tento výsledek může být zvýšen o částky neoprávněně zkracující příjmy, částky, jež nelze podle zákona zahrnout do nákladů, a částky, o něž byl snížen výsledek hospodaření za předchozí zdaňovací období. Výsledek hospodaření, upravený pro daňové účely, může být snížen o částky dalších nákladů, které nelze uplatnit jako náklady na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, pouze v případě, že byly zaplacený.

Jako položku odčitatelnou od základu daně a položku snižující základ daně lze použít odečet daňové ztráty, odečet u neziskových subjektů, odečet na obecně prospěšné účely a další. Základ daně může příspěvková organizace snížit až o 30%, maximálně však o 1 mil. Kč s tím, že činí-li toto 30%-ní snížení méně než 300 tis. Kč, lze odečíst celých 300 tis. Kč, maximálně však do výše základu daně. Většina příspěvkových organizací se tak proto snaží optimalizovat své náklady a příjmy tak, aby základ daně činil právě maximálně 300 tis. Kč.

Příspěvková organizace smí, jako každý poplatník, využívat slevy na dani. Nejčastěji využívanými slevami jsou slevy na dani pro všechny poplatníky daně z příjmu, kteří

zaměstnávají zaměstnance se zdravotním pojištěním, slevy na dani pro poplatníka s příslibem investiční pobídky pro dobu pěti let a další.

2.3 Personalistika

Výkonnost organizace závisí na správné volbě správných lidí na správná místa. Každá organizace musí mít zájem na uspokojování potřeb svých pracovníků, jen tak lze pracovní sílu udržet. Kvalitní péče o pracovníky je rovněž pomáhá stabilizovat. U pracovníka příspěvkové organizace velmi záleží na tom, zda je přesvědčen, že na práci, kterou dělá, skutečně záleží. Pracovník musí být alespoň částečně ztotožněn s vizí organizace. Pokud tomu tak není, nemá pracovník motivaci pro ni pracovat a často se stává, že v ní dříve, nebo později pracovat přestane. V příspěvkových organizacích se můžeme setkat se dvěma typy pracovníků. Jedná se o zaměstnance a dobrovolníky.

2.3.1 Zaměstnanci

Mezi zaměstnanci jsou buď operační, nebo řídicí pracovníci. Operační pracovníci jsou zaměřeni pouze na vlastní práci či úkol a neodpovídají za práci druhých. Naopak řídicí pracovník (manažer) řídí aktivity svých podřízených a odpovídá za výsledky jejich práce. Manažer je do své funkce jmenován zřizovatelem. Aby manažer příspěvkové organizace pracoval efektivně, je třeba stanovit priority organizace a využít svých silných stránek. Ovšem třeba si uvědomit, že ne každý manažer je vůdčí osobností a ne každá vůdčí osobnost je manažerem. Manažer vykonává manažerské funkce plánování, organizování, vedení, personalistiku a kontrolování. Kromě těchto funkcí, každý manažer vstupuje i do řady manažerských rolí, které od něj zaměstnanci očekávají. V interpersonálních rolích se od manažera očekává být představitelem organizace, lídrem organizace a jejím spojovacím článkem. Co se týče informačních rolí, manažer má informace přijímat, šířit a být mluvčím organizace. A v neposlední řadě existují rozhodovací role, ve kterých je manažer podnikatelem, řešitelem problémů, alokátozem zdrojů a také vyjednávačem.

2.3.2 Dobrovolníci

V příspěvkové organizaci se můžeme setkat také s dobrovolníky. Organizace je velmi často využívají, protože jsou levnější než zaměstnanci. Dobrovolník není za svou činnost odměňován finančně, zaslouží si však stejnou úctu jako zaměstnanci. Manažer mu musí poděkovat, pochválit ho a vyzdvihnout jeho přínos před ostatními. Tato ocenění však musí vycházet z opravdového přesvědčení. Dobrovolník si vybírá organizace, jejichž poslání je mu blízké a chce svou pomocí přispět k jejímu naplnění, odnáší nové zkušenosti a dovednosti. Příspěvkové organizaci může být nápomocen např. s propagací, s jednoduchou administrativou, ale také může pomoci např. starým osamělým lidem. Organizace chce pomocí dobrovolníků obohatit a doplnit své služby a zároveň jim tam může nabídnout šanci něco se naučit. Dobrovolníkem se často stávají starší lidé, kteří tak vyplňují svůj volný čas a využívají své zkušenosti. Mladí lidé také často pracují jako dobrovolníci proto, že hledají nové zkušenosti a praxi pro své budoucí povolání.

Pokud v organizaci pracuje více dobrovolníků, je vhodné zvolit jejich koordinátora, který se stará o předpisy organizace, o popis práce dobrovolníků a stanovuje pro ně podmínky a výhody. Koordinátor dobrovolníky hodnotí a obhazuje jejich zájmy vůči organizaci. Dále školí zaměstnance, jak pracovat s dobrovolníky. Jeho prací je vytvářet vzdělávací programy pro dobrovolníky. Zároveň organizuje slavnostní příležitosti k poděkování dobrovolníkům. Koordinátor odpovídá za problémy s dobrovolníky, řeší konflikty mezi dobrovolníky a mezi dobrovolníky a zaměstnanci.

Pro udržení dobrovolníků a jejich pocit spokojenost jsou důležité následující faktory:

- Informační balíček – písemné informace o organizaci (výroční zpráva, novinové články, seznam zaměstnanců,...).
- Materiály k nastudování – písemné materiály k dané problematice.
- Prohlídka zařízení – kde bude pracovat, příprava na to, co je čeká, setkání se zaměstnanci organizace.

- Filmy, videozáznamy – tento způsob představení organizace je nejlepší a dobrovolník získá konkrétní představu o práci organizace.
- Vymezení úkolů – co se od dobrovolníka očekává.
- Písemná smlouva – vymezení důležitých skutečností (úhrada cestovného, pojištění...).
- Možnosti zapracování – noví pracovníci se musí s úkolem nejprve seznámit, nejlépe pod dozorem zkušených kolegů.
- Změna úkolů – pokud se ukáže, že svěřené úkoly jsou nad síly dobrovolníka.
- Vedení registru dobrovolníků – užitečné pro kontaktování.
- Týmová spolupráce – účast dobrovolníků na školních, seminářích, spoluúčast na rozhodovacích procesech.
- Hodnocení – hodnocení dobrovolníků, diskuze o jejich spokojenosti, názorech, připomínkách.
- Drobné pozornosti, slavnostní shromáždění – organizace by měla ukázat, že dobrovolníkům věnuje dostatečnou pozornost (odměna drobným dárkem, slavnostním večerem,...).^{VI}

---

^{VI} VÍTKOVÁ, M. *Kapitoly z personálního řízení pro neziskové organizace*. 1. vyd. Hradec Králové: Nakladatelství Gaudeamus při Univerzitě Hradec Králové, 2004. 87 s. ISBN 80-7041-678-5.

3 DOMOV DŮCHODCŮ JABLONECKÉ PASEKY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE ZŘIZOVANÁ ÚZEMNĚ SAMOSPRÁVNÝM CELKEM LIBERECKÝ KRAJ

Domov důchodců Jablonecké Paseky, p. o. je umístěn na okraji města Jablonec nad Nisou. Jmenuje se podle části Jablonce, ve které se nachází. Celý areál domova důchodců nalezneme ve velmi klidném prostředí pod lesem. Využívá tři na sebe navazující budovy původních lázní, dále využívá budovu údržby a garáže. Dvě původní budovy byly postaveny na přelomu 19. a 20. století a byly součástí rozsáhlého areálu lázní. Po 2. světové válce zde byl zřízen domov důchodců. K DD náleží i pozemky o velikosti více než 26 tisíc m². Veškerý majetek, budovy i pozemky má pouze ve správě, vlastníkem je jeho zřizovatel, Liberecký kraj.

V současné době je zde 85 klientů ubytováno ve 33 jednolůžkových a 26 dvoulůžkových pokojích, a to díky rozsáhlé rekonstrukci, která probíhala v letech 2005 až 2009. Hlavním úkolem této rekonstrukce bylo zvýšení kvality klientů Domova, a to snížením kapacity ze 110-ti klientů na 85 a postupně tak přestavit všechny tři budovy, aby byly pro klienty DD Jablonecké Paseky připraveny pouze jednolůžkové a dvoulůžkové pokoje, z nichž každý bude mít vlastní koupelnu, popřípadě koupelnu společnou s vedlejším pokojem. Dříve totiž byly v Domově obvyklé dvou-, tří- i čtyřlůžkové pokoje pouze s umyvadlem a koupelna i toaleta byla společná pro několik pokojů na patře. Tří- a čtyřlůžkové pokoje byly velké, a proto byl při rekonstrukce každý z nich přestavěn na dva dvoulůžkové se společnou koupelnou, která je od sebe odděluje. Součástí rekonstrukce bylo i vybudování tzv. lůžkového výtahu a další šatny pro personál.

Po této rozsáhlé rekonstrukci mají klienti velmi dobré a komfortní podmínky pro život a zároveň se velmi zlepšily i provozní podmínky k poskytování služeb. Rekonstrukce probíhala postupně ve čtyřech etapách za provozu tak, aby klienti nebyli nuceni stěhovat se do jiných zařízení. Celá rekonstrukce byla navržena na základě pětiletého rozvojového plánu DD Jablonecké Paseky, který schválila Rada Libereckého kraje, a Domov stála cca 17,5 miliónu Kč. 2, 5 miliónu hradil přímo Domov důchodců Jablonecké Paseky ze svého investičního fondu, zbytek uhradil Liberecký kraj, rovněž z investičního fondu.

Domov je výborně dostupný pomocí městské hromadné dopravy i Českých drah. Přímo za vstupní branou do areálu se nachází zastávka MHD i stanice ČD.

Obr. 4: Fotografie areálu Domova důchodců Jablonecké Paseky

Zdroj: <http://www.dd-jablonec.cz/o-nas>

Domov důchodců Jablonecké Paseky je příspěvkovou organizací od roku 2004 a vznikl rozpadem bývalého Okresního ústavu sociálních služeb Jablonec nad Nisou (OÚSS), později Centra sociálních služeb Jablonec nad Nisou. V rámci Okresního ústavu sociálních služeb byly veškeré sociální služby poskytované tehdejším okresem Jablonec nad Nisou. Všechna zařízení sociálních služeb spadající pod bývalý okres Jablonec nad Nisou se stala příspěvkovými organizacemi. Po rozpadu okresů se sociální služby rozdělovaly mezi Liberecký kraj a jednotlivé obce a města. Kraj převzal pod svou správu rezidenční zařízení, tedy poskytovatele ubytovacích sociálních služeb, a ostatní zařízení, jako například pečovatelské služby a poradny si pod svou správu převzala města a obce. Vznikem

příspěvkové organizace byly vedení Domova přiděleny mnohem větší pravomoci k hospodaření s finančními prostředky, které pod správou OÚSS pozbývalo.

DD Jablonecké Paseky poskytuje svým klientům tyto služby:

- ubytování
- stravu
- pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- sociálně terapeutické činnosti
- aktivizační činnosti
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

S každým klientem je uzavírána dohoda o poskytování sociálních služeb, na kterou navazuje individuální plán klienta. Každému klientovi je poskytována individuální péče a podpora podle jeho potřeb. Kromě ošetrovatelské, sociální a zdravotní péče, poskytuje Domov svým klientům i kulturní a společenské vyžití (kavárničky, taneční zábavy, výlety, grilování, pečení, předčítání a akce pořádané městem Jablonec nad Nisou).

3.1 Zřizovací listina

Zřizovací listinu (ZL) Domova důchodců Jablonecké Paseky schvaluje zastupitelstvo Libereckého kraje, který je uveden v hlavičce listiny. ZL Domova je schválena zastupitelstvem podle ustanovení § 35, odst. 2, písm. k) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů a podle ustanovení § 23 a § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Součástí ZL je i soupis dlouhodobého majetku. Pokud dojde k jakýmkoliv větším změnám v příspěvkové organizaci, např. v dlouhodobém majetku, musí se vydat nová zřizovací listina. Zřizovací listinu, na základě požadavků o formě apod. Libereckého kraje, sepisuje

ředitel Domova důchodců Jablonecké Paseky a předává ji ke schválení Radě a hejtmanovi Libereckého kraje. Ve zřizovací listině je také uvedeno, že se organizace zřizuje na dobu neurčitou.

V prvních dvou odstavcích zřizovací listiny jsou zapsány základní údaje o zřizovateli a o příspěvkové organizaci, jako název, sídlo, IČ a DIČ a právní forma. Ve třetí části ZL jsou podrobně popsány obě hlavní činnosti Domova důchodců Jablonecké Paseky, a to Domov pro seniory a Domov se zvláštním režimem. Čtvrtý odstavec ZL uvádí statutární orgán Domova. Je jím ředitel příspěvkové organizace, kterého jmenuje a odvolává z funkce Rada Libereckého kraje. Ředitel jmenuje a odvolává svého zástupce, kterým je zastupován v době své nepřítomnosti v plném rozsahu práv i povinností.

V pátém odstavci je vymezen veškerý majetek DD. Liberecký kraj předal Domovu důchodců Jablonecké Paseky movité a nemovité statky, které jsou určeny k plnění jeho hlavních činností. Položkový seznam předaného majetku je přílohou zřizovací listiny. Domov může do svého vlastnictví nabýt jenom majetek potřebný k výkonu hlavní činnosti, a to bezúplatným převodem od Libereckého kraje, darem se souhlasem Libereckého kraje, dědictvím pouze s písemným souhlasem Libereckého kraje, nebo jiným způsobem na základě rozhodnutí Libereckého kraje. V dalších částech ZL jsou popsána majetková práva a povinnosti, pokyny k finančnímu hospodaření, doplňková činnost a závěrečná ustanovení. Zřizovací listinu příspěvkové organizace Domov důchodců Jablonecké Paseky podepsal hejtman Libereckého kraje Bc. Stanislav Eichler.

3.2 Hlavní činnosti Domova důchodců Jablonecké Paseky

Domov důchodců Jablonecké Paseky je od roku 2007 registrován v Registru poskytovatelů služeb a poskytuje, jako svou hlavní činnost, dvě služby, a to Domov pro seniory a Domov se zvláštním režimem. V roce 2007 byla poskytována služba Domov pro seniory celkem 69-ti klientům a služba se zvláštním režimem celkem 16-ti klientům. Přijaté platby za služby od klientů DD jsou jeho hlavním zdrojem příjmů. Klienti jsou do péče Domova přijímáni na základě Smlouvy o poskytování služeb. Tuto smlouvu vytváří ředitel s pomocí

vedoucího sociálního úseku. Každý domov důchodců má svůj vlastní registr žadatelů o službu a má stanoveny podmínky přijetí a přednostního přijetí.

3.2.1 Domov pro seniory

Domov pro seniory poskytuje sociální služby těm osobám, které mají sníženou soběstačnost díky svému věku, zdravotnímu stavu, sociální situaci apod. Jejich situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby a nemohou tak již žít ve svém přirozeném prostředí.

Pracovníci DD Jablonecké Paseky obyvatelům poskytují takovou podporu, která co nejvíce zachovává a rozvíjí jejich schopnosti a snaží se co nejvíce snížit jejich závislost na poskytované službě. Posláním Domova pro seniory je v bezpečném a přirozeném prostředí umožnit klientům prožít plnohodnotný, aktivní a důstojný život. Kvalifikovaný personál pracuje s klienty individuálně tak, aby je podpořil v udržení a rozvíjení sociálních kontaktů, zároveň jim pomáhají v činnostech denní péče.

Domov pro seniory je určen klientům, kteří:

- jsou nepřetržitě závislí na péči druhé osoby, přičemž potřeba péče a dohledu je taková, že ji nelze zajistit jiným způsobem (rodina, osobní asistence, domácí péče), nebo chybí rodinné zázemí či rodinné zázemí neplní svou funkci přiměřeným způsobem, hrozí sociální vyloučení
- jsou stabilizovaní a jejich stav nevyžaduje hospitalizaci v nemocnici či léčebně
- dosáhli věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu
- nenarušují lidské soužití^{VII}

---

^{VII} *Domov pro seniory* [online]. 2009, [cit. 2010-04-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.dd-jablonec.cz/onas/1-domov-pro-seniory>>

DD Jablonecké Paseky si určuje pravidla pro poskytnutí či neposkytnutí služby Domov pro seniory. Tato pravidla mají napomoci tomu, aby se této péče dostalo především potřebným lidem. DD neposkytuje službu domova pro seniory lidem, kteří se o sebe dokáží postarat sami a nejsou ohroženi sociálním vyloučením, popř. mají v potřebném množství a kvalitě zajištěnou terénní pečovatelskou službu. Do DD se nedostane člověk závislý na alkoholu či drogách. V možnostech domova důchodců není ani postarat se o klienty, kteří potřebují trvalou lékařskou péči nebo jsou odkázáni např. na znakovou řeč.

3.2.2 Domov se zvláštním režimem

Domov se zvláštním režimem poskytuje sociální služby lidem, kteří mají sníženou soběstačnost kvůli chronickému duševnímu onemocnění. Dále je tato služba poskytována lidem, kteří trpí stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí. Jejich zdravotní stav vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. Režim v Domově se zvláštním režimem je přizpůsoben specifickým potřebám těchto klientů a nabízí jim bezpečné prostředí, které se co nejvíce blíží jejich přirozenému prostředí, aby zde prožili plnohodnotný, aktivní a důstojný život.

Domov se zvláštním režimem je určen pro seniory, u kterých je:

- stanovena diagnóza Alzheimerova choroba nebo jiný typ demence a terapeutický postup
- posouzen funkční stav (soběstačnost, kognitivní funkce, poruchy chování)
- stav stabilizovaný a nevyžaduje hospitalizaci v nemocnici či psychiatrické léčebně
- nepřetržitá závislost na péči druhé osoby, přičemž potřeba péče a dohledu je taková, že ji nelze zajistit jiným způsobem (rodina, osobní asistence, domácí péče) nebo chybí rodinné zázemí či rodinné zázemí neplní svou funkci přiměřeným způsobem, hrozí sociální vyloučení
- dosažen věk rozhodný pro přiznání starobního důchodu ^{VIII}

---

^{VIII} *Domov se zvláštním režimem* [online]. 2009, [cit. 2010-04-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.dd-jablonec.cz/o-nas/2-domov-se-zvlastnim-rezimem>>

3.3 Doplnková činnost Domova důchodců Jablonecké Paseky

Doplnková činnost vždy navazuje na hlavní účel a předmět činnosti příspěvkové organizace. Tato činnost nesmí narušovat plnění hlavních činností Domova důchodců Jablonecké Paseky a je vedena odděleně. Zisk z doplnkové činnosti je použit především pro rozvoj hlavních činností organizace, pokud ovšem Liberecký kraj nerozhodne jinak.

DD Jablonecké Paseky v současné době vykonává doplnkové činnosti v oblasti hostinské činnosti a pronájmu nebytových prostor. Hostinskou činností se rozumí vaření obědů pro Domov a Centrum denních služeb Jablonec nad Nisou, p. o., který má sídlo cca 200 m od Domova důchodců Jablonecké Paseky. Kuchaři DD obědy připraví a pracovníci Domova a Centra denních služeb si zajišťují jejich odvoz do vlastního zařízení. Zároveň do vedlejší činnosti v oblasti hostinské činnosti spadá i vaření obědů pro zaměstnance. Zaměstnancům DD Jablonecké Paseky jsou obědy účtovány z části v rámci srážek ze mzdy a z části jsou obědy pro zaměstnance hrazeny z fondu kulturních a sociálních služeb.

Doplnková činnost pronájmu nebytových prostor spočívá v pronajímání prostoru pro provoz kantýny. Nájemné je symbolické, protože kantýna je umístěna ve skladovacích prostorách DD Jablonecké Paseky. Kantýna je klienty Domova velmi využívána, v provozu je dvakrát týdně a klienti si zde mohou zakoupit drobné potraviny, minerálky, drogistické zboží i alkohol.

Pro Domov důchodců není výhodné vykonávat mnoho doplnkových činností, jelikož příjmy plynoucí z těchto činností podléhají pravidlům o dani z přidané hodnoty. Tedy, pokud by příjmy z doplnkových činností za 12 po sobě jdoucích měsíců přesáhly 1 milion Kč, stal by se DD Jablonecké Paseky plátcem DPH a to by znamenalo např. zvýšení cen účtovaných zaměstnancům i Domovu a Centru denních služeb za obědy. Zároveň by samozřejmě Domov musel nově účtovat o zaplacené a přijaté dani z přidané hodnoty.

3.4 Majetková práva a povinnosti DD Jablonecké Paseky dle zřizovací listiny

Domov důchodců Jablonecké Paseky má právo majetek svěřený Libereckým krajem do užívání spravovat a efektivně využívat zejména k zajištění činností, ke kterým byla zřízena. S tímto majetkem smí nakládat v rámci předmětu svých hlavních a vedlejších činností. Pokud pořizovací cena svěřeného majetku přesáhne 100.000,- Kč, smí DD s tímto majetkem nakládat pouze se souhlasem zřizovatele. Nemovitosti, které již DD nebude potřebovat a nebude je využívat ani pro účely poskytování sociálních služeb, musí vrátit Libereckému kraji po předchozím projednání.

Povinností Domova důchodců Jablonecké Paseky je majetek, svěřený Libereckým krajem do užívání, zajistit, sepsat, ocenit a vést v předepsané evidenci a účetnictví. Dále musí provádět pravidelnou inventarizaci a předávat zřizovateli soupis přírůstků a úbytků majetku. O svěřený majetek je povinen pečovat, udržovat jej, popřípadě jej opravovat. DD musí majetek chránit před odcizením, poškozením, zničením, ztrátou nebo zneužíváním. V neposlední řadě musí využívat veškeré právní prostředky k ochraně svěřeného majetku a v případě vzniku škody na majetku včas uplatňovat právo na náhradu škody. Svěřený movitý i nemovitý majetek musí organizace pojistit. Domov svěřený majetek odpisuje v souladu se zákonem o účetnictví podle odpisového plánu schváleného krajským úřadem Libereckým kraj. Ačkoliv majetek není ve vlastnictví DD, odpovídá Domov za škodu na majetku a zdraví třetích osob vzniklou porušením právních předpisů. V případě, že se majetek, který Domov důchodců Jablonecké Paseky získal bezúplatným převodem od Libereckého kraje, stane nepotřebným, nabídne ho DD přednostně bezúplatně zřizovateli.

3.5 Personalistika Domova důchodců Jablonecké Paseky

Zaměstnanci Domova důchodců Jablonecké Paseky pracují na základě pracovní smlouvy, popřípadě velmi výjimečně na základě dohody o pracovní činnosti. V převážné většině mají pracovníci sjednaný pracovní poměr na dobu neurčitou. Pracovní poměr na dobu určitou je s pracovníkem sjednáván v ojedinělých případech na zástup, a to např. pokud je

zaměstnanec najímán pouze na dobu, po kterou bude současná pracovnice na mateřské, resp. rodičovské dovolené, nebo v případě dlouhodobé pracovní neschopnosti současného pracovníka.

Proces přijímání pracovníka vede ředitel organizace za pomoci vedoucích jednotlivých úseků. Každý vedoucí úseků vede databázi žadatelů o práci, kteří se do této databáze dostávají tak, že osobně přijdou do Domova a zajímají se o práci. Jakmile se uvolní místo, vedoucí úseku čerpá ze své databáze. Osloví žadatele, zda má stále o pracovní místo zájem a pozve ho v případě provozních pracovníků na pracovní pohovor. V případě práce, která obsahuje péči o klienty Domova, musí zde zájemce strávit jeden den dobrovolnou neplacenou činností, při které obě strany, jak žadatel o pracovní místo, tak i pracovník DD Jablonecké Paseky, zjišťují, zda je žadatel vhodným kandidátem na pracovní pozici. Při této dobrovolné činnosti uchazeč absolvuje i pracovní pohovor. Výsledky výběrového řízení jsou žadatelům oznámeny do tří pracovních dnů a vybraný kandidát je pozván k nástupu do zaměstnání. Souběžně s tímto postupem vedení databází platí i pravidlo, že ředitel Domova musí o uvolněné pracovní pozici informovat úřad práce, který tuto informaci vyvěsí na úřední desce.

Podle Zákoníku práce obsahuje pracovní poměr na dobu neurčitou tříměsíční zkušební lhůtu. V době zkušební lhůty je zaměstnanec hodnocen a zaškolován a před uplynutím zkušební lhůty přímý nadřízený pracovník vyhodnotí jeho pracovní morálku a nasazení. V případě neuspokojivých výsledků dá přímý nadřízený pracovník podnět řediteli k ukončení pracovního poměru ve zkušební lhůtě. Zároveň i zaměstnanec může ve zkušební lhůtě pracovní poměr ukončit, a to bez udání důvodu. Pokud pracovník ve zkušební lhůtě uspokojivě vykonává svou pracovní činnost, jeho pracovní poměr pokračuje dál.

Ředitel domova důchodců je do své funkce jmenován, a to hejtmanem Libereckého kraje a Radou, která na tuto funkci vyhlašuje veřejné výběrové řízení. Funkční období ředitele je na dobu neurčitou, nicméně odvolán může být kdykoliv.

Každý vedoucí úseků provádí minimálně jednou ročně hodnocení pracovníků. Spolu se zaměstnancem vyplňují oba hodnotící dotazníky a pak si při osobní schůzce vyměňují poznatky z tohoto dotazníku. V hodnocení se také ukazují potřeby vzdělávání pracovníka a na základě výsledků dotazníků se plánují vzdělávací aktivity na další rok. Hodnocení jednotlivých pracovníků zároveň slouží i k přehodnocování osobních příplatků v platu zaměstnance. Pokud v průběhu roku pracovník neodvádí uspokojivou práci, je hodnocen a upozorněn na nedostatky v jeho pracovní činnosti a vyzván k nápravě. Pokud k nápravě nedojde, postupuje se podle Zákoníku práce, a to ukončením pracovního poměru.

DD Jablonecké Paseky se snaží své pracovníky vzdělávat, a to pomocí získávání potřebné kvalifikace, absolvování různých krátkodobých i dlouhodobých kurzů, studia, odborných školení apod. V Domově probíhalo také vzdělávání pracovníků přímé obslužné péče pod vedením vedoucích pracovníků ke standardům kvality v sociálních službách.

V roce 2009 bylo v DD zaměstnáváno v průměru 68 pracovníků.

Vedoucí a administrativní pracovníci (v roce 2009 celkem 5)

- Ředitel – koordinuje finanční, personální, technický, provozní a organizační rozvoj organizace. Je statutárním orgánem Domova. Zabezpečuje hlavní činnost organizace a reprezentuje ji. Jedná ve všech věcech jménem organizace samostatně a podepisuje za organizaci tak, že k jejímu napsanému nebo vytištěnému názvu připojí svůj vlastnoruční podpis. Ředitel si zvolí svého zástupce, který jej zastupuje v době jeho nepřítomnosti v plném rozsahu. Vydává organizační řád, pracovní řád a další vnitřní předpisy.
- Ekonom – řeší komplexní ekonomické záležitosti, vede účetní jednotky, koordinuje účtování o stavu, pohybu a rozdílu majetku a závazků, o nákladech a výnosech, o výdajích a příjmech, o výsledku hospodaření, včetně sestavování účetní uzávěrky.
- Mzdový účetní – zabezpečuje a metodicky usměrňuje výpočet výplaty a zúčtování platů a dalších plnění poskytovaných zaměstnancům, včetně srážek ze mzdy, agendy daní ze závislé činnosti a pojistného na sociální a zdravotní pojištění.

- Účetní – vede pokladny, depozitní účty, vyúčtovává příspěvky na péči a úhrady za pobyt. Eviduje majetek.
- Zásobovač, skladník – v jeho kompetenci je samostatný nákup vymezeného sortimentu zboží a sjednávání kontraktů. Sestavuje harmonogramy zásobování, vystavuje objednávky a potvrzuje faktury. Vede sklad Domova důchodců Jablonecké Paseky.

Sociální pracovníci (v roce 2009 celkem 2)

- Vedoucí sociální pracovník – je statutárním zástupcem a zajišťuje sociálně-právní agendu klientů. Eviduje zájemce o službu (žadatele) a provádí u nich šetření. Zajišťuje kulturní a společenské vyžití obyvatel Domova, vede sociální úsek, přijímá dobrovolníky a pracuje jako jejich koordinátor. Metodicky zaštiťuje zavádění standardů kvality.
- Sociální pracovník – zajišťuje sociálně-právní agendu klientů, eviduje zájemce o službu, provádí šetření u zájemců, zajišťuje kulturní a společenské vyžití klientů.

Pracovníci v sociálních službách (v roce 2009 celkem 32)

- Pracovníci přímé obslužné péče – pracují v jednosměnném, dvousměnném a nepřetržitém provozu. Jejich náplní práce je vytváření, prohlubování a upevňování základních hygienických a pracovních návyků. Při péči o klienty spolupracují na posilování sociálních a společenských kontaktů. Zajišťují komplexní obslužnou péči o fyzicky a psychicky postižené klienty. Péče o každého klienta je individuální. Všichni tyto pracovníci pracují jako klíčoví pracovníci klientů a jsou podřízeni vedoucím ošetřovatelských úseků.

Zdravotníčtí pracovníci (v roce 2009 celkem 11)

- Vedoucí sociálně-ošetřovatelské péče a jednotlivých úseků Domova – řídí a metodicky vedou ošetřovatelské úseky a zdravotní úsek.

- Sestra – poskytuje komplexní základní nebo specializovanou ošetrovatelskou péči bez odborného dohledu. Vypracovává ošetrovatelské plány, pozoruje, hodnotí a zaznamenává stavy klientů apod.
- Sestra směnující - poskytuje komplexní základní nebo specializovanou ošetrovatelskou péči bez odborného dohledu. Vypracovává ošetrovatelské plány, pozoruje, hodnotí a zaznamenává stavy klientů apod. Zajišťuje nepřetržitou službu.
- Fyzioterapeut – provádí fyzioterapeutické postupy bez odborného dohledu, vypracovává kineziologické vyšetření klienta, krátkodobé rehabilitační plány léčebné rehabilitace, které se provádějí individuálně nebo ve skupinách.
- Nutriční terapeut – poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči při zabezpečování nutričních potřeb klientů v oblasti preventivní péče. Provádí poradenskou edukační činnost ke zdravému způsobu života, kontroluje úroveň dietního stravování. Pracuje jako vedoucí stravovacího provozu.
- Vedoucí sociálně-zdravotnického úseku – řídí a metodicky vede úsek.

Ostatní pracovníci (v roce 2009 celkem 18)

- Údržbář – zajišťuje údržbu a opravy strojní, elektrotechnické a dílčí stavební a truhlářské práce. Udržuje areál DD a řídí motorová vozidla.
- Vedoucí prádelny – vede prádelenský provoz, eviduje prací prostředky, obsluhuje zařízení na praní prádla a žehlení, strojní žehlení oděvů na lisech. Třídí vyprané prádlo a uklízí prádelenský provoz.
- Dělník v prádelně - obsluhuje zařízení na praní prádla a žehlení, strojní žehlení oděvů na lisech. Třídí vyprané prádlo a uklízí prádelenský provoz.
- Odborný kuchař – zabezpečuje výrobu a expedici jídel i technologicky náročných při celodenním stravování. Řídí a koordinuje práci v kuchyni.
- Kuchař – v jeho kompetenci je dohotovování jídel z polotovarů, vaří polévky a přílohy k hlavním jídlům, provádí přípravy na talíř a výdej. Myje nádobí a uklízí stravovací provoz.
- Uklízeč – provádí mechanické mytí a leštění podlah, čištění osvětlovacích těles, čištění, úklid a dezinfekce klozetů, koupelen, čištění oken, zrcadel a dlaždic.

Dobrovolníci

Již od roku 2003 pracují v Domově důchodců Jablonecké Paseky také dobrovolníci. Převážně zde působí jako společníci klientů. Dobrovolník může v Domově pomoci jednorázově nebo pomáhat dlouhodobě. Jednorázově využije DD pomoci dobrovolníků například na zajištění kulturní akce pro klienty. Dlouhodobě pracují dobrovolníci pro Domov tak, že se pravidelně scházejí s klienty, povídají si s nimi a chodí s nimi na vycházky. Dále se podílí na přípravě a organizaci pravidelných akcí pro klienty. Dlouhodobá dobrovolnická činnost může být i občasná, a to ve formě doprovodu klientů k lékaři nebo ve formě pomoci při kulturních akcích v DD nebo i mimo něj.

Dobrovolníci za svou činnost nesmí být finančně odměňováni, ale DD jim nabízí programy, které alespoň částečně ocení jejich snahu a ochotu pomoci. Domov pořádá setkání dobrovolníků pravidelně dvakrát ročně. Dobrovolníci jsou zváni na akce pořádané Domovem, samozřejmě nejen na pomoc, ale i jako hosté. Při své práci v DD mají dobrovolníci nárok stravovat se místní jídelně. Dále mají možnost účastnit se na výcviku dobrovolníků. Domov smí dobrovolníkům veřejně poděkovat, a to i formou drobného dárku. Dobrovolníci zároveň bývají oceňováni celostátním oceněním dobrovolníků, zvaným „Křesadlo“. Obyvatelé Domova důchodců Jablonecké Paseky činnost dobrovolníků velmi oceňují a těší se na setkání s nimi. Často mezi dobrovolníky a klienty vznikají dlouholetá přátelství. Za klienty DD dochází pravidelně v průměru 8 dobrovolníků, kteří klienty navštěvují. Další skupina dobrovolníků zajišťuje pravidelné kulturní akce pro klienty.

3.6 Hospodaření Domova důchodců Jablonecké Paseky

Hlavním zdrojem příjmů DD Jablonecké Paseky jsou platby za ubytování, stravování a péči od klientů. Dále Domov získává prostředky od Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) ve formě dotací a prostředky od svého zřizovatele, krajského úřadu Libereckého kraje. Dalším zdrojem příjmů jsou příjmy od zdravotních pojišťoven za vykonanou odbornou péči zdravotnickým personálem. Poslední možností příjmů Domova jsou

sponzorské dary, s touto možností však DD samozřejmě nemůže počítat ve finančním plánování. V případě DD Jablonecké Paseky je zajímavé, že ačkoli je zřizován územně samosprávným celkem Liberecký kraj, jeho hospodaření je závislé z velké části na dotacích od státu, respektive od Ministerstva práce a sociálních věcí, a to díky členství v Registru poskytovatelů sociálních služeb.

Tab. 3: Procentní podíl jednotlivých příjmů Domova důchodců
Jablonecké Paseky na výdajích v letech 2007 - 2009

Příjmy DD	Procentní podíl na výdajích DD v letech		
	2007	2008	2009
Klienti	45%	50%	51%
Ministerstvo práce a sociálních věcí	53%	42%	24%
Liberecký kraj	2%	6%	21%
Zdravotní pojišťovny	0%	2%	4%

Autor: Bc. Jitka Křížová, zdroj: interní materiály Domova důchodců Jablonecké Paseky

Z tabulky č. 3 je vidět, že v roce 2007 Domov důchodců Jablonecké Paseky nezískal žádné zdroje od zdravotních pojišťoven. Příjmy od zdravotních pojišťoven za vykonanou odbornou péči zdravotnickým personálem jsou domovům důchodců poskytovány až od roku 2008. Jak je vidět, příjmy od klientů DD Jablonecké Paseky každým rokem pokrývají zhruba 50% výdajů Domova. Podíl příspěvků od Libereckého kraje je závislý na výši dotace od Ministerstva práce a sociálních věcí Domovu za členství v Registru poskytovatelů sociálních služeb. V roce 2007 se příspěvky od krajského úřadu Libereckého kraje podílely na výdajích Domova jen ze dvou procent, dotace od MPSV byla v tomto roce relativně vysoká. V případě, že příspěvky od svého zřizovatele za kalendářní rok nevyužije, musí je zřizovateli vrátet. Tabulka č. 3 ukazuje, že díky tomu, že Domov důchodců Jablonecké Paseky poskytuje sociální služby, je závislý také na státním rozpočtu, ačkoliv je zřizován územně samosprávným celkem.

3.6.1 Příjmy od klientů Domova důchodců Jablonecké Paseky

Tyto příjmy se skládají ze dvou složek. První hradí klient přímo ze svého důchodu, což je platba za ubytování a stravování. Ze zákona musí zůstat každému klientovi minimálně 15% starobního důchodu bez ohledu na výši plateb za ubytování a stravování. Pokud na platby 85% klientova důchodu nestačí, může s úhradou pomoci jeho rodina, nebo je to na úkor organizace. Druhou složkou úhrady je příspěvek na péči, o který klient žádá příslušný městský úřad. Pokud je starobní důchodce klientem DD, celý příspěvek náleží právě Domovu. Příspěvek na péči je odstupňován na 2.000 Kč, 4.000 Kč, 8.000 Kč a 12.000 Kč podle závislosti člověka na péči cizí osoby.

3.6.2 Dotace z Ministerstva práce a sociálních věcí

Aby mohl Domov získat prostředky z MPSV, musí být zaregistrován v Registru poskytovatelů sociálních služeb. Zobrazení v Registru poskytovatelů sociálních služeb má být zárukou kvality poskytovaných služeb. Podmínky zapsání do Registru jsou následující:

- bezdlužnost organizace
- beztretnost zaměstnanců
- doložit doklady o splnění požadovaném vzdělání zaměstnanců (např. každý pracovník sociálních služeb musí mít kurz pracovníka sociálních služeb apod.)
- popis poskytovaných služeb

Jednou ročně se podává žádost o dotace na následující kalendářní rok pro každou hlavní činnost zvlášť a poté i každou činnost vyúčtovat zvlášť. Před podáním žádosti o dotaci z MPSV musí již mít organizace alespoň předběžný návrh rozpočtu na následující rok, jelikož musí mít přehled o nákladovosti jednotlivých činností. Ministerstvo do konce roku oznámí výši dotace. Dotace je ovšem nenároková, tudíž se může stát, že organizace nedostane žádné prostředky z MPSV nebo velmi nízké. V roce 2007 dostal Domov důchodců Jablonecké Paseky celých 100% požadované dotace. V roce 2008 to bylo již

pouze 60% požadovaných prostředků a v roce 2009 v první fázi dostal DD 30% požadované dotace a v průběhu roku došlo k několika dodatečným dotacím.

3.6.3 Příjmy Domova důchodců Jablonecké Paseky od zřizovatele

V případě, že Domov nedostane dostatečné prostředky od MPSV na pokrytí svých nákladů, musí zbytek dofinancovat Liberecký kraj. Ovšem v takovémto případě je na DD vyvíjen tlak ze strany krajského úřadu na snižování nákladů, úsporná opatření a omezení výdajů na minimum.

3.7 Rozpočet Domova důchodců Jablonecké Paseky

Rozpočet organizace vytváří ředitel spolu s ekonomem. Zpravidla první koncepty rozpočtu na následující rok vznikají již v polovině předchozího kalendářního roku. Příspěvková organizace totiž zhruba v polovině roku podává žádost o dotaci z Ministerstva práce a sociálních věcí a k této žádosti musí alespoň předběžně znát výši požadovaných prostředků. Krajský úřad Libereckého kraje rovněž vyžaduje dostat první návrhy rozpočtu již v polovině roku, aby měl následně časové možnosti na hledání úsporných opatření. Při vytváření rozpočtu musí jeho tvůrci zohlednit předpokládané navýšení platů zaměstnanců, navýšení cen potravin, energií, tepla, s přihlédnutím k rozvojovému plánu. V říjnu či listopadu je hotové plánování nákladové položky a výnosy od klientů, zdravotních pojišťoven. Ostatní výnosy jsou otevřené, protože k přiznání dotace z MPSV, a tudíž i od Libereckého kraje, dochází nejdříve v lednu rozpočtovaného roku. Poté zřizovatel schvaluje konečný rozpočet. V posledních letech se ovšem stává, že MPSV v průběhu roku dodatečně přehodnocuje dotace a navyšuje je, tudíž je organizace nucena poupravovat rozpočet pracovat tak s rozpočtem provizorním. Každé čtvrtletí ředitel provádí vyhodnocování čerpání rozpočtu a musí předkládat odůvodnění navýšení čerpání, popřípadě nedočerpání jednotlivých položek.

Rozpočet se skládá z jednotlivých nákladových a výnosových položek, dle aktuální účtové osnovy DD Jablonecké Paseky. Ve výnosech se objevují položky z tržeb za vlastní výkony, změny stavu vnitro-organizačních zásob, příspěvky a dotace na provoz, tržby z prodeje majetku, rezervy a opravné položky, aktivace a ostatní výnosy. V rozpočtu jsou zahrnuty náklady z oblasti spotřebovaných nákupů, služeb, osobních nákladů, daní a poplatků, odpisů, rezerv a opravných položek a ostatních nákladů. V rozpočtové tabulce jsou uvedeny skutečné náklady za poslední dva roky a jakékoliv navýšení nákladových položek oproti předchozím rokům musí Domov důchodců Jablonecké Paseky zdůvodnit. V rozpočtu se musí plánovat i spotřeba energií, tepla a navyšování jejich cen. V položkách rozpočtu jsou nákupy drobného hmotného majetku, které musí být v komentáři rozpoložkovány na jednotlivé nákupy. Totéž platí i o plánované údržbě. Pokud je rozpočet schválen, tyto položky nákupů a údržby lze v průběhu roku čerpání realizovat bez dalšího schvalování, ovšem za předpokladu dodržování zákona o veřejných zakázkách, což je průhlednost a přehled o oslovení jednotlivých dodavatelů. Podmínkou je, že organizace musí mít několik nabídek od dodavatelů a vybírat mezi nimi. Samozřejmostí je i kalkulování s předpokládanou inflací. Zároveň se musí počítat s navyšováním plateb od klientů, protože se na začátku každého roku zveřejňuje nový ceník služeb. Z rozpočtu určuje zřizovatel organizaci závazné položky, které nesmí překročit. Do závazných ukazatelů patří počet pracovníků a počet prostředků na platy.

Rozvojový plán

Rozvojový plán se většinou vytváří na pětiletý horizont, píše ho vedení Domova. Převážně je zaměřen na kvalitu poskytovaných služeb, s čímž souvisí plán počtu pracovníků, plán provozních a investičních potřeb organizace. Plán rozvoje příspěvkové organizace je schvalován Radou Libereckého kraje. V rozvojovém plánu je zahrnuta například již zmíněná rekonstrukce.

3.8 Fondy Domova důchodců Jablonecké Paseky

3.8.1 Rezervní fond

Rezervní fond se vytváří z kladného hospodářského výsledku, dále do něj mohou přijít finanční prostředky ze sponzorských darů. Tento fond se využívá na dofinancování nedostatečných prostředků na provoz. Rezervní fond se taktéž používá na pokrytí případného záporného hospodářského výsledku, ztráty. Z rezervního fondu nelze čerpat prostředky bez předchozího souhlasu Libereckého kraje, proto je čerpání z fondu plánováno již v rozpočtech předkládaných zřizovateli. Domov důchodců Jablonecké Paseky využívá prostředky z rezervního fondu například na havarijní opravy, neplánované nákupy apod.

3.8.2 Fond odměn

Příjmy do fondu odměn přicházejí z kladného hospodářského výsledku. Čerpání z tohoto fondu musí být předběžně schváleno zřizovatelem a rovněž se plánuje a zapisuje do rozpočtů předkládaných zřizovateli. Prostředky z fondu odměn využívá Domov na mimořádné odměny zaměstnancům, popřípadě k dofinancování finančních prostředků na výplatu platů zaměstnancům.

3.8.3 Investiční fond

Investiční fond se tvoří z odpisů Domova, podle odpisového plánu organizace. Odpisový plán má DD Jablonecké Paseky stanoven od zřizovatele a prostředky na odpisový plán nelze čerpat z dotací od MPSV. Z celkové částky ročních odpisů dlouhodobého majetku, který je Domovu svěřen do péče od Libereckého kraje, jde do investičního fondu organizace 60% této částky, zbytek prostředků odvádí Domov do investičního fondu Libereckého kraje. Prostředky z investičního fondu využívá DD Jablonecké Paseky na nákup dlouhodobého majetku (s pořizovací cenou nad 40.000,- Kč), případně se spoří

na opravy, rekonstrukce a zhodnocení majetku dlouhodobého charakteru. Čerpání z investičního fondu podléhá schvalování zřizovatele za velmi přísných podmínek.

3.8.4 Fond kulturních a sociálních potřeb (FKSP)

Povinnost odvádět finanční prostředky do FKSP je dána ze zákona a odvádí se do něj 2% z prostředků na platy zaměstnancům. Jeho hlavním účelem je čerpání na benefity zaměstnancům. Mezi tyto benefity patří příspěvek na stravování, možnost poskytnutí bezúročných půjček, příspěvky na vitamíny pro zaměstnance, rehabilitace, ozdravné pobyty pro zaměstnance, popř. pro jejich děti. V jiných firmách se v rámci z FKSP platí i příspěvky na penzijní připojištění nebo životní pojištění, nicméně FKSP Domova důchodců Jablonecké Paseky je tak nízký, že si tento benefit pro zaměstnance nemůže dovolit. Zajímavostí je, že v DD Jablonecké Paseky rozhodují sami zaměstnanci o rozdělení prostředků z FKSP, a to z toho důvodu, že v organizaci neexistují odbory.

Prostředky ve fondech Domova důchodců Jablonecké Paseky se automaticky převádějí do dalšího kalendářního roku, pokud nejsou v daném roce vyčerpány.

4 ŘEŠENÝ PROBLÉM

Domov důchodců Jablonecké Paseky je příspěvkovou organizací, a tudíž není zřizován za účelem zisku. Jeho hospodaření by mělo být vyrovnané a náklady by tedy měly být pokryty příjmy. Aby příspěvková organizace nemusela platit daň ze zisku, nesmí její kladný roční hospodářský výsledek překročit 300.000,- Kč. Tímto pravidlem se samozřejmě Domov řídí. Kolísání hospodářského výsledku na konci roku proto nastává téměř každoročně. Díky tomu, že DD Jablonecké Paseky hospodaří s omezenými finančními zdroji od klientů, MPSV, Libereckého kraje aj., musí své plánované výdaje rovnoměrně rozložit do celého roku, aby se nestalo, že např. v posledním čtvrtletí nebude mít z čeho čerpat. V předchozích letech byly dotace od MPSV a Libereckého kraje známé již na začátku roku a tok peněz byl vyrovnaný.

Během roku 2009 však byly tyto dotace několikrát přehodnocovány a na začátku roku dokonce musel být organizací navržen nevyrovnaný rozpočet, protože jí chyběly finanční prostředky. V této době neměl Domov finance na platy zaměstnancům, jelikož nebyl zajištěn dostatečný tok peněz od MPSV a od zřizovatele a příjmy od klientů nedosahovaly ani výše mzdových nákladů. Domov hospodařil v podstatě z měsíce na měsíc a snažil se šetřit veškeré finanční prostředky na platy a nezbytné výdaje, jako např. potraviny. Neustále řešil se zřizovatelem možnosti financování nebo dofinancování.

Chybějící prostředky na platy zaměstnancům a běžný provoz čerpala nakonec organizace z rezervního fondu, z fondu odměn, a dokonce i z investičního fondu. Čerpáním finančních prostředků na platy zaměstnancům a na běžný provoz z investičního fondu Domov důchodců Jablonecké Paseky bohužel porušil pravidla pro fungování příspěvkové organizace. Z investičního fondu se totiž smí čerpat peníze pouze na předem stanovené investiční účely. Mezi tyto investiční účely patří například stavby, rekonstrukce, opravy většího rozsahu, pořízení dlouhodobého majetku apod. Čerpání prostředků na platy zaměstnancům a běžný provoz z investičního fondu prováděl DD Jablonecké Paseky s tzv. tichým souhlasem zřizovatele, Krajského úřadu Libereckého kraje. Ovšem zodpovědnost za tento čin byla samozřejmě na straně Domova důchodců Jablonecké Paseky. I přesto, že tímto rozhodnutím porušilo vedení Domova pravidla pro fungování

příspěvkových organizací, podle mého názoru, udělal správnou věc. Porušením těchto pravidel totiž předešel Domov tomu, aby se jeho zaměstnanci dostali do tíživé finanční situace.

Ve třetím čtvrtletí byly již Domovu přiznány dotace vyšší, jak od MPSV, tak od Libereckého kraje, a dorovnány až v prosinci, takže nakonec DD Jablonecké Paseky musel svému zřizovateli vracet jeho dotaci na provoz, aby nevykázal již zmíněný zisk vyšší než 300.000,- Kč. Vznikla tak celkem ironická situace, kdy celý rok Domov nemohl vykonávat plánované údržby, opravy, nákupy apod. a v podstatě živořil. Na konci roku sice získal dotace od MPSV a příspěvky od Krajského úřadu Libereckého kraje, jenomže tyto prostředky ani nestačil proinvestovat a k 31. 12. 2009 musel velkou část z nich zřizovateli vrátit zpět.

Vlastní návrhy řešení daného problému

Podle mého názoru by v letech, jako byl rok 2009, mělo být Domovu důchodců Jablonecké Paseky umožněno vložit více finančních prostředků do rezervního fondu právě na pokrytí výdajů v období, kdy organizace disponuje s prostředky sotva stačícími na platy zaměstnancům. Do rezervního fondu smí putovat pouze část kladného výsledku hospodaření a finanční sponzorské dary. Ze zisku samozřejmě organizace vklady do RF nenavýší, protože výše zisku je omezena do 300.000,- Kč. Z toho, jak byl Domov nucen hospodařit v roce 2009, nelze vinit jeho zřizovatele, krajský úřad Libereckého kraje, protože ten příspěvky Domovu přiznává až po přiznání dotace od MPSV. Avšak, jako jeho zřizovatel, by se měl o DD Jablonecké Paseky postarat. Proto by bylo vhodné, aby bylo Domovu umožněno alespoň část dotace, kterou musel na konci roku svému zřizovateli vracet, vložit na svůj Rezervní fond a alespoň částečně tak omezit opakování se situace z roku 2009.

Jako další možné řešení daného problému, vidím možnost poskytnutí bezúročné půjčky od Krajského úřadu Libereckého kraje pro DD Jablonecké Paseky do doby, než bude Domovu přiznána a vyúčtována dotace od Ministerstva práce a sociálních věcí. Jak dlouho se bude MPSV rozhodovat o výši poskytnuté dotace organizaci, zřizovatel samozřejmě

neovlivní, ale mohl by tímto způsobem Domovu v tomto přechodném a jistě velmi nepříjemném období pomoci. Použití finančních prostředků z této bezúročné půjčky by samozřejmě muselo podléhat přísným pravidlům, např. povolit použití těchto peněz pouze na vyplacení platů zaměstnancům. Jakmile by DD Jablonecké Paseky obdržel dotaci od MPSV, Liberecký kraj by následně vyúčtoval svůj příspěvek Domovu, avšak vyplatil by mu pouze rozdíl mezi dotací a aktuální dlužnou částkou z poskytnuté bezúročné půjčky.

Své návrhy řešení jsem konzultovala s pracovníky Domova Jablonecké Paseky a jim se má řešení líbila, avšak můj návrh bezúročné půjčky není ve skutečnosti příliš reálný. V praxi má totiž zřizovatel své příspěvkové organizaci finanční prostředky poskytovat, jako příspěvek na provoz, a ne půjčovat jí finanční prostředky. Poskytovat půjčky svým příspěvkovým organizacím mají totiž všichni zřizovatelé zakázáno. Řešením této situace by bylo dát příspěvkové organizaci možnost vytvářet rozpočty na více let dopředu. Organizace by tak získala mnohem větší pravomoc samozřejmě průhledného a doložitelného hospodaření. Pokud by Domov vytvářel rozpočty např. na tři roky dopředu, měl by tak „více otevřený prostor“ při plánování výdajů i příjmů, protože by mu bylo dovoleno převádět finanční prostředky mezi rozpočtovanými roky. Jistě by tak nevznikla situace z roku 2009.

Často se také, že část dotace od MPSV přijde Domovu třeba koncem listopadu. Dotace je pro Domov samozřejmě potřebná a využil by ji např. na pořízení polohovatelných lůžek, kterých není v zařízeních pro seniory nikdy dost. Avšak tím, že DD Jablonecké Paseky musí na konci roku vyúčtovávat hospodaření s příspěvky a popřípadě je vracet, dostává se tak do svízelné situace. Díky zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, musí Domov při pořízení neinvestičního majetku vyhlásit veřejnou zakázku na dodávku např. již zmíněných lůžek. V tomto případě by to byla poptávka na zboží do 500.000,- Kč. Jedno takové lůžko stojí cca 30.000,- Kč, a proto to není zakázka investičního charakteru, ani v případě, že se jich pořizuje více. Z tohoto důvodu se na pořízení takového majetku nemohou použít prostředky z investičního fondu.

Pokud chce DD Jablonecké Paseky pořídit majetek v pořizovací ceně do 500.000,- Kč, musí poptat alespoň pět dodavatelů, vyžádat si od nich nabídku a vybrat tu nejlepší

variantu. Hlavním faktorem pro rozhodování je cena. Většina dodavatelů má většinou minimálně měsíční dodací lhůtu, tudíž by v situaci, kdy DD dostane prostředky na konci listopadu, nebylo možné v daném roce zakázku legálně dokončit. Je v podstatě nereálné, aby lůžka byla objednána, dodána a zaplacená ještě do konce roku 2009. Právě v takovýchto případech by se Domovu velmi hodilo uvolnění rozpočtových pravidel a možnost převodu prostředků do dalších let.

Závěr

Cílem mé diplomové práce bylo získat kompletní informace z teorie příspěvkových organizací a zabývat se pravidly a zákony, kterými se musí zřizování a fungování příspěvkových organizací řídit. V neposlední řadě jsem si za cíl stanovila pomocí případové studie prozkoumat fungování příspěvkové organizace v praxi a zároveň poznat práci organizace s příspěvkem, a to v Domově důchodců Jablonecké Paseky, p. o. Domnívám se, že jsem tyto cíle ve své diplomové práci splnila. V prvních dvou kapitolách se věnuji teorii příspěvkových organizací a jejich úloze v národním hospodářství. Prostudovala jsem publikace věnované národnímu hospodářství, veřejnému sektoru, neziskovému sektoru a příspěvkovým organizacím. Tyto organizace jsem rozdělila na státní příspěvkové organizace a příspěvkové organizace zřizované územně samosprávnými celky, jako jsou kraje, města a obce. Díky vlastnímu telefonickému a internetovému průzkumu k diplomové práci, jsem přesně vymezila, jaké státní příspěvkové organizace zřizují jednotlivá ministerstva vlády České republiky. Dle dat z Českého statistického úřadu jsem vyčíslila procentní podíl ekonomických činností, pro které stát zřizuje příspěvkové organizace, a zároveň jsem příspěvkové organizace zřizované územně samosprávným celkem Liberecký kraj dle odborů krajského úřadu Libereckého kraje, kterým tyto organizace podléhají. V další kapitole teoretické části jsem vysvětlila zákony a pravidla pro fungování příspěvkových organizací.

V praktické části jsem pomocí případové studie příspěvkové organizace Domov důchodců Jablonecké Paseky, zřizované územně samosprávným celkem Liberecký kraj, poznala fungování příspěvkové organizace v praxi. Vymezila jsem hlavní a vedlejší činnosti Domova. Dále jsem poznala majetková práva a povinnosti DD Jablonecké Paseky, personalistiku a v neposlední řadě hospodaření nejen s finančními prostředky od státu a příspěvkem od zřizovatele.

Zajímavým poznatkem z hodnocení práce s příspěvkem v praktické části diplomové práce je, že ačkoliv je příspěvková organizace Domov důchodců Jablonecké Paseky zřizována územně samosprávným celkem Liberecký kraj, je závislá především na přijatých platbách za služby od svých klientů. Dalším zdrojem příjmů jsou dotace od Ministerstva práce

a sociálních věcí za to, že je Domov zaregistrován v Registru poskytovatelů sociálních služeb. Přestože je zřizovatelem Domova krajský úřad Libereckého kraje, příspěvky od zřizovatele jsou v pořadí až na třetím místě finančních zdrojů Domova. Krajský úřad Libereckého kraje vyúčtuje příspěvek na provoz Domova důchodců Jablonecké Paseky až poté, co bude Domovu přiznána dotace od MPSV. Finanční zdroje od zřizovatele tak mohou velmi často pokrývat jen nepatrnou část výdajů DD Jablonecké Paseky.

V rámci poslední kapitoly jsem se zaměřila na řešení určitého problému, se kterým se zkoumaná příspěvková organizace potýkala a potýká i nadále. Ačkoli by se nabízelo tvrzení, že se Domov důchodců Jablonecké Paseky nemůže potýkat s žádnými starostmi s finančními prostředky, protože má svého zřizovatele a ten se o něj musí postarat, často tomu tak nebývá. Právě díky tomu, že Domov není závislý pouze na jím vydělaných příjmech, se často dostává do nepříznivé situace, a to ve chvílích, kdy ještě nebyly vyúčtovány dotace od Ministerstva práce a sociálních věcí a příspěvky od Libereckého kraje. Prostředky, které Domov důchodců Jablonecké Paseky získává se své hlavní činnosti, totiž nepostačují na běžný provoz organizace a především na platy zaměstnancům.

Zkoumání příspěvkové organizace Domov důchodců Jablonecké Paseky mi přineslo spoustu praktických zkušeností a zajímavých poznatků o fungování tohoto typu organizace. Ráda bych tímto poděkovala lidem spojeným s Domovem za ochotu poskytnout mi informace nezbytné pro mou diplomovou práci.

Seznam použité literatury

Citace

I. TETŘEVOVÁ, L. *Veřejná ekonomie*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2008. 185 s. ISBN 978-80-86946-79-5.

II. , IV., V. RŮŽICKOVÁ, R. *Neziskové organizace – vznik – účetnictví – daně*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 1999. 87 s. ISBN 80-7263-012-1.

III. §26 Zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

VI. VÍTKOVÁ, M. *Kapitoly z personálního řízení pro neziskové organizace*. 1. vyd. Hradec Králové: Nakladatelství Gaudeamus při Univerzitě Hradec Králové, 2004. 87 s. ISBN 80-7041-678-5.

VII. *Domov pro seniory* [online]. 2009, [cit. 2010-04-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.dd-jablonec.cz/o-nas/1-domov-pro-seniory>>

VIII. *Domov se zvláštním režimem* [online]. 2009, [cit. 2010-04-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.dd-jablonec.cz/o-nas/2-domov-se-zvlastnim-rezimem>>

Bibliografie

DUBEN, R. *Neziskový sektor v ekonomice a společnosti*. 1. vyd. Praha: Codex Bohemia, 1996. 376 s. ISBN 80-85963-19-1.

HAMERNÍKOVÁ, B. *Financování ve veřejném a neziskovém nestátním sektoru*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2000. 213 s. ISBN 80-902752-3-0.

MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, K. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 1. vyd. Olomouc: Anag, 2009. 151 s. ISBN 978-80-7263-546-7.

NOVÁKOVÁ, Š. *Účetnictví příspěvkových organizací*. 4. dotisk 1. vyd. Praha: VŠE Nakladatelství Oeconomica, 2002. 96 s. ISBN 80-245-0286-0.

PODHORSKÝ, J. *Praktický průvodce vnitřními směrnici pro organizační složky státu, územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a ostatní nevýdělečné organizace*. 1. vyd. Olomouc: Anag, 2002. 191 s. ISBN 80-7263-132-2.

ROSEN, H. *Public Finance*. 3rd ed., Homewood: Irwin, 1992. 657 pgs. ISBN 0-256-08376-2.

RŮŽICKOVÁ, R. *Neziskové organizace – vznik – účetnictví – daně*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 1999. 87 s. ISBN 80-7263-012-1.

SVOBODOVÁ, J. *Abeceda účetnictví 2008 pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu*. 4. rozš. vyd. Olomouc: Anag, 2008. 503 s. ISBN 978-80-7263-457-6.

TETŘEVOVÁ, L. *Veřejná ekonomie*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2008. 185 s. ISBN 978-80-86946-79-5.

VÍTKOVÁ, M. *Kapitoly z personálního řízení pro neziskové organizace*. 1. vyd. Hradec Králové: Nakladatelství Gaudeamus při Univerzitě Hradec Králové, 2004. 87 s. ISBN 80-7041-678-5.

VORBOVÁ, H. *Účetní souvztažnosti pro příspěvkové organizace*. 1. vyd. Praha: Verlag Dashöfer, nakladatelství, 2009. 273 s. ISBN 978-80-86897-26-4.

Domov pro seniory [online]. 2009, [cit. 2010-04-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.dd-jablonec.cz/o-nas/1-domov-pro-seniory>>

Domov se zvláštním režimem [online]. 2009, [cit. 2010-04-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.dd-jablonec.cz/o-nas/2-domov-se-zvlastnim-rezimem>>

Odkazy [online]. 2009, [cit. 2009-09-04]. Dostupný z WWW: <<http://eagri.cz/public/eagri/ministerstvo-zemedelstvi/odkazy/>>

Organizace podřízené MZV [online]. 2009, [cit. 2009-09-07]. Dostupný z WWW: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/zamestnani/organizace_podrizene_mzv.html>

Organizace zřizované MŽP [online]. 2009, [cit. 2009-09-03]. Dostupný z WWW: <http://www.mzp.cz/cz/organizace_zrizovane_mzp>

Organizační složky státu a státní příspěvkové organizace [online]. 2009, [cit. 2009-09-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/organizacni-slozky-organizacni-slozky-statu-a-statni-prispevkove-organizace.aspx>>

Ostatní přímo řízené organizace [online]. 2009, [cit. 2009-09-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/ministerstvo/primo-rizene-organizace>>

Podřízené a spolupracující organizace [online]. 2009, [cit. 2009-09-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument31533.html>>

Podřízené organizace v rezortu dopravy [online]. 2009, [cit. 2009-09-04]. Dostupný z WWW: <http://www.mdcr.cz/cs/Ministerstvo_dopravy/Podrizene_organizace/Podrizene_organizace.htm>

Přímo a nepřímo řízené organizace [online]. 2009, [cit. 2009-09-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.mmr.cz/Kontakty/Primo-a-neprimo-rizene-organizace>>

Přímo řízené organizace [online]. 2009, [cit. 2009-09-04]. Dostupný z WWW:
<http://www.mzcr.cz/obsah/primo-rizene-organizace_843_1.html>

Příspěvkové organizace [online]. 2009, [cit. 2009-09-07]. Dostupný z WWW:
<<http://www.mkcr.cz/ministerstvo/prispevkove-organizace/default.htm>>

Seznam organizací MPSV [online]. 2009, [cit. 2009-09-03]. Dostupný z WWW:
<<http://www.mpsv.cz/cs/3383>>

Státní podniky a příspěvkové organizace [online]. 2009, [cit. 2009-09-04]. Dostupný
z WWW: < <http://www.army.cz/scripts/detail.php?id=3266>>

Zákon o daních z příjmů [online]. 2009 [cit. 2010-11-03]. Dostupný z WWW:
<<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/cast2.aspx>>

Seznam příloh

- A. Zřizovací listina Domova důchodců Jablonecké Paseky, p. o. (4 strany)
- B. Zpráva o činnosti organizace za rok 2008 (8 stran)
- C. Organizační struktura Domova důchodců Jablonecké Paseky, p. o. (1 strana)
- D. Odpisový plán organizace za rok 2009 (1 strana)

LIBERECKÝ KRAJ
U Jezu 642/2a, Liberec 2, 461 80

ZŘIZOVACÍ LISTINA

Zastupitelstvo Libereckého kraje dle ustanovení § 35, odst. 2, písm. k) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů a podle ustanovení § 23 a § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů schvaluje tuto zřizovací listinu:

I. ZŘIZOVATEL

- 1.1. Název zřizovatele: **Liberecký kraj**
- 1.2. Sídlo zřizovatele: U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2
- 1.3. IČ zřizovatele: 70891508
- 1.4. DIČ zřizovatele: CZ 70891508

dále jen zřizovatel

II. NÁZEV A SÍDLO PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

- 2.1. Název organizace: **Domov důchodců Jablonecké Paseky, příspěvková organizace**
- 2.2. Sídlo organizace: ul. Vítězslava Nezvala 87/14, 466 02 Jablonec nad Nisou
- 2.3. IČ organizace: 71220011
- 2.4. Právní forma: příspěvková organizace
- 2.5. Zařízení sociálních služeb: domov pro seniory
domov se zvláštním režimem

dále jen organizace

III. VYMEZENÍ HLAVNÍHO ÚČELU A PŘEDMĚTU ČINNOSTI

- 3.1. Vymezení hlavního účelu činnosti:
  - 3.1.1. **Domov pro seniory**
Poskytuje pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnosti z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.
  - 3.1.2. **Domov se zvláštním režimem**
Poskytuje pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění, a osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí, které mají sníženou soběstačnost z důvodu těchto onemocnění, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Režim v těchto zařízeních je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob.
- 3.2. Předmět činnosti:
  - 3.2.1. **Domov pro seniory**
Služba obsahuje základní činnosti:
    - poskytnutí ubytování,
    - poskytnutí stravy,
    - pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
    - pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,

- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- sociálně terapeutické činnosti,
- aktivizační činnosti,
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

3.2.2. Domov se zvláštním režimem

Služba obsahuje základní činnosti:

- poskytnutí ubytování,
- poskytnutí stravy,
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- sociálně terapeutické činnosti,
- aktivizační činnosti,
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

IV.

STATUTÁRNÍ ORGÁN

- 4.1. Statutárním orgánem je ředitel, kterého jmenuje a odvolává z funkce Rada Libereckého kraje.
- 4.2. Ředitel jmenuje a odvolává svého zástupce, kterým je zastupován v době své nepřítomnosti v plném rozsahu práv i povinností.
- 4.3. Ředitel jedná jménem organizace samostatně a podepisuje za organizaci tak, že k jejímu napsanému nebo vytištěnému názvu připojí svůj vlastnoruční podpis.
- 4.4. Ředitel plní úkoly vedoucího organizace a je oprávněn ve všech věcech jednat jejím jménem.
- 4.5. Ředitel řídí organizaci v souladu s obecně platnými právními předpisy a zřizovací listinou.
- 4.6. Ředitel vydává organizační řád, pracovní řád a další vnitřní předpisy organizace.

V.

VYMEZENÍ MAJETKU

- 5.1. K plnění hlavního účelu a předmětu činnosti se organizaci předává k hospodaření movitý a nemovitý majetek Libereckého kraje uvedený v příloze č. 1 (dále jen „svěřený majetek“).
- 5.2. Svěřený majetek a majetek, který organizace pořídila z příspěvků a dotací od zřizovatele je ve vlastnictví zřizovatele. Majetek nabytý organizací do vlastnictví zřizovatele se považuje ode dne jeho nabytí za svěřený majetek.
- 5.3. Do svého vlastnictví může organizace nabýt pouze majetek potřebný k výkonu činnosti, pro kterou byla zřízena, a to
  - a) bezúplatným převodem od svého zřizovatele,
  - b) darem s předchozím písemným souhlasem zřizovatele,
  - c) děděním; bez předchozího písemného souhlasu zřizovatele je příspěvková organizace povinna dědictví odmítnout, nebo
  - d) jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele.
- 5.4. Veškerá oběžná aktiva získává organizace do svého vlastnictví na základě:
  - a) ročního plánu výnosů a nákladů, kterým se rozumí schválený plán při projednávání určení neinvestičního příspěvku na činnost a úpravy plánu a příspěvku (včetně snížení

- při nařízení odvodů) schválený zřizovatelem v průběhu roku a na základě finančního vypořádání,
- b) tvorby a použití fondů dle § 30, § 32 a § 33 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a na základě schválení přidělů do fondů při vypořádání výsledku hospodaření minulého roku,
  - c) rozhodnutí zřizovatele k finančnímu hospodaření organizace.

VI.

VYMEZENÍ MAJETKOVÝCH PRÁV A POVINNOSTÍ

- 6.1. Organizace má při hospodaření s majetkem ve vlastnictví zřizovatele, který jí byl předán k hospodaření, tato práva:
- a) Svěřený majetek spravovat a efektivně využívat zejména k zajištění hlavního účelu činnosti, pro kterou byla zřízena.
  - b) Nakládat se svěřeným majetkem v rámci předmětu činnosti a v rámci povolené doplňkové činnosti, vymezené v této zřizovací listině.
  - c) Nakládat se svěřeným movitým majetkem vždy jen se souhlasem zřizovatele, přesáhne-li pořizovací cena tohoto majetku 100.000,- Kč.
  - d) Nemovitý majetek, který se stane pro organizaci nepotřebným a nebude využit pro účely poskytování sociálních služeb, vrátí organizace po předchozím projednání zřizovateli.
  - e) Nemovitý majetek lze pronajímat bez souhlasu zřizovatele v maximální délce jeden rok.
- 6.2. Organizace má při hospodaření s majetkem ve vlastnictví zřizovatele, který jí byl předán k hospodaření, zejména tyto povinnosti:
- a) Majetek zajistit, sepsat, ocenit a vést v předepsané evidenci a účetnictví.
  - b) Provádět pravidelnou roční inventarizaci majetku, na základě provedených inventur předávat zřizovateli soupis přírůstků a úbytků majetku.
  - c) Pečovat o svěřený majetek a provádět jeho údržbu a opravy.
  - d) Chránit svěřený majetek před odcizením, poškozením, zničením, ztrátou nebo zneužíváním.
  - e) Využívat právní prostředky k ochraně svěřeného majetku, v případě vzniku škody na majetku včas uplatňovat právo na náhradu škody.
  - f) Pojistit svěřený movitý i nemovitý majetek.
- 6.3. Svěřený majetek organizace v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o účetnictví účetně odepisuje podle zřizovatelem schváleného odpisového plánu
- 6.4. Organizace odpovídá za škodu na majetku a zdraví třetích osob vzniklou porušením právních předpisů.
- 6.5. Při nakládání s majetkem ve vlastnictví organizace se organizace řídí obecně závaznými právními předpisy a příslušnými vnitřními předpisy organizace. Pokud se stane majetek, který organizace nabyla do svého vlastnictví bezúplatným převodem od svého zřizovatele (odst. 5 písm. a) zákona č. 250/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů), pro ni trvale nepotřebný, nabídne ho přednostně bezúplatně zřizovateli. Nepřijme-li zřizovatel písemnou nabídku, může organizace po jeho předchozím písemném souhlasu majetek převést do vlastnictví jiné osoby za podmínek stanovených zřizovatelem.
- 6.6. Při správě svěřeného majetku postupuje organizace podle platných právních předpisů, této zřizovací listiny, předpisů a pokynů zřizovatele.
- 6.7. Organizace je oprávněna odepsat pohledávku v jednotlivých případech do výše 5.000 Kč, jedná-li se o nedobytnou pohledávku anebo je-li zřejmé, že další vymáhání pohledávky by bylo spojeno s náklady převyšujícími výši pohledávky.

**VII.
FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ**

Finanční hospodaření organizace je upraveno obecně závaznými právními předpisy, vnitřními předpisy zřizovatele a organizace.

**VIII.
DOPLŇKOVÁ ČINNOST**

- 8.1. Organizaci je zřizovatelem povolena následující doplňková činnost, která navazuje na hlavní účel a předmět činnosti organizace s těmito okruhy:
- hostinská činnost,
  - pronájem nebytových prostor.
- 8.2. Doplňková činnost nesmí narušovat plnění hlavní činnosti organizace a je vedena odděleně.
- 8.3. Zisk z doplňkové činnosti organizace bude především použit pro rozvoj hlavní činnosti organizace, pokud zřizovatel nerozhodne jinak.

**IX.
VYMEZENÍ DOBY ZŘÍZENÍ**

- 9.1. Organizace je zřizována na dobu neurčitou.

**X.
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ**

- 10.1. Tato zřizovací listina byla přijata usnesením č. .../09/ZK Zastupitelstva Libereckého kraje, ze dne 29.9.2009, s platností a účinností ode dne 29.9.2009.
- 10.2. S nabytím účinnosti této zřizovací listiny pozbývají platnosti předchozí zřizovací dokumenty organizace.
- 10.3. Nedílnou součástí této zřizovací listiny je:
- Příloha č. 1: Soupis majetku, který se organizaci předává do správy k hospodaření.

V Liberci dne .....

Bc. Stanislav Eichler
hejtman Libereckého kraje

**DOMOV DŮCHODŮ JABLONECKÉ PASEKY,
příspěvková organizace
Vítězslava Nezvala 87/14, 466 02, Jablonec nad Nisou**

Statutární zástupce: ředitelka

ZPRÁVA O ČINNOSTI ORGANIZACE ZA ROK 2008

A/ ZHODNOCENÍ ČINNOSTI ORGANIZACE

Uživatelé služeb

Kapacita zařízení byla 84 lůžek, průměrná obsazenost 80 klientů z důvodu pokračování rekonstrukce. Celkem přijato 17 klientů. S každým klientem je uzavřena dohoda o poskytování sociálních služeb, na kterou navazuje individuální plán klienta. Každému klientovi poskytujeme individuální péči a podporu podle jeho potřeb.

V roce 2008 byla zaznamenána jedna stížnost na kvalitu poskytovaných služeb.

Klientům poskytujeme kromě ošetrovateľské, sociální a zdravotní péče také kulturní a společenské vyžití (kavárničky, výlety do okolí, grilování, pečení moučníků, předčítání, účastníme se akcí pořádaných městem Jablonec n. Nisou.

Za klienty dochází pravidelně 8 dobrovolníků. Dobrovolníci většinou navštěvují individuálně osamělé klienty, další skupina zajišťuje pravidelná setkání s hudbou a povídáním.

Od 1.1. 2008 zajišťujeme kromě služby domov pro seniory také službu domov se zvláštním režimem (oddělení pro 16 klientů).

Pracovníci

Plánovaný přepočtený počet pracovníků 64, průměrný přepočtený evidenční počet pracovníků 66. Důvodem překročení počtu pracovníků jsou zástupy za dlouhodobé pracovní neschopnosti, pracovní smlouvy na dobu určitou. Fluktuace pracovníků 7,86%.

Každoročně probíhá hodnocení pracovníků.

Ve vzdělávání jsme se orientovali hlavně na získávání potřebné kvalifikace PSS.

V roce 2008 dvě vedoucí pracovnice ukončily kurz „Řízení kvality sociálních služeb“.

Ředitelka dokončila studium na supervizora v sociálních službách.

Sociální pracovnice dokončila studium „Průvodce zavádění standardů kvality v sociálních službách“.

V zařízení probíhají pravidelné workshopy pracovníků sociálních služeb pod vedením vedoucích pracovníků zaměřené na individuální plánování, komunikaci aj.

Pracovníci mají k dispozici nezávislého odborníka – supervizora.

Provozní podmínky

V návaznosti na rozvojový plán naší organizace proběhla od srpna do listopadu 3. etapa rekonstrukce v hodnotě 2,1 mil. Kč. V této etapě na místě 9 dvoulůžkových a 4 jednolůžkových pokojů vzniklo 8 dvoulůžkových a 4 jednolůžkové pokoje s koupelnami, buď samostatné, nebo společné pro dva pokoje. Rekonstrukce budovy A je dokončena. Poslední 4. etapa je naplánovaná na rok 2009 a týká se budovy B.

Dále byly vestavěny vnitřní dveře do kabiny výtahu budovy C a další úpravy výtahu v hodnotě 200 tis. Kč.

Z uspořené prostředků bylo pořízeno 20 el. polohovacích lůžek a dovybavení skříněmi, nočními stolky apod.

Zlepšily se provozní podmínky a úroveň bydlení našich klientů.

Naplňování rozvojového plánu

Rozvojový plán je z velké části plněn.

Provozní plán: Zatím se nepodařilo vyměnit podlahovou krytinu v kuchyni, akce zatím odložena.

Procedurální plán: Splněn

Personální plán: Plněn

B/ VYHODNOCENÍ FINANČNÍHO HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE**1. Analýza tvorby výnosů; zhodnocení vývoje ve srovnání s předchozím rokem**

TABULKA VÝNOSŮ:

	účet	Ukazatel	Skutečnost 2007 v tis.Kč	Skutečnost 2008 v tis.Kč	Porovnání 2008/2007 v %
VÝNOSY CELKEM - účetová třída 6			25 711,19	28 449,69	10,65
60	Tržby za vlastní výkony a zboží		11 651,00	14 567,87	25,04
	601	tržby za vlastní výrobky	0,00	0,00	0,00
	602	tržby z prodeje služeb	11 651,00	14 567,87	25,04
	604	tržby za prodané zboží	0,00	0,00	0,00
64	Ostatní výnosy		131,61	274,74	108,75
	641	smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,00	0,00	0,00
	642	ostatní pokuty a penále	0,00	0,00	0,00
	643	platby za odepsané pohledávky	0,00	0,00	0,00
	644	úroky	1,17	1,06	-9,83
	645	kursové zisky	0,00	0,00	0,00
	648	zúčtování fondů	1,49	116,69	100,00
	649	jiné ostatní výnosy	128,96	157,00	21,74
69	Příspěvky a dotace na provoz		13 928,58	13 607,08	-2,31
	691	příspěvek na odpisy od zřizovatele	534,00	598,68	12,11
	691	příspěvek na provoz od zřizovatele	0,00	1 200,00	100,00
	691	příspěvek na provoz od jiných poskytovatelů (MPSV)	13 394,58	11 808,40	-11,84

Komentář k výnosům:

Tržby z prodeje služeb jsou navýšeny oproti roku 2007 z důvodu vhodného výběru nových klientů a jejich závislosti na péči, vyšších stupňů příspěvků na péči a přehodnocováním příspěvků na péči stávajících klientů.

2. Rozbor čerpání rozhodujících položek nákladů se zaměřením na příčiny, které způsobily nežádoucí vývoj oproti předpokládaným parametrům

TABULKA NÁKLADŮ:

	účet	Ukazatel	Skutečnost 2007 v tis.Kč	Skutečnost 2008 v tis.Kč	Porovnání 2008/2007 v %
NÁKLADY CELKEM - účtová třída 5			25 711,19	28 449,69	10,65
50	Spotřebované nákupy		6 914,02	8 243,19	19,22
	501	spotřeba materiálu	3 896,95	4 712,56	20,93
	502	spotřeba energie (teplo, voda, plyn, el.energie)	3 017,07	3 530,63	17,02
	503	spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	0,00	0,00	0,00
	504	prodané zboží	0,00	0,00	0,00
51	Služby		1 746,87	1 892,94	8,36
52	Osobní náklady		16 289,46	17 600,55	8,05
	521	mzdové náklady	11 851,63	12 807,89	8,07
	524	zákonně sociální pojištění (zdravotní, sociální)	4 154,42	4 485,18	7,96
	525	ostatní sociální pojištění	49,60	53,53	7,92
	527	zákonně sociální náklady	233,81	253,95	8,62
	528	ostatní sociální náklady	0,00	0,00	0,00
53	Daně a poplatky		1,80	2,00	11,11
54	Ostatní náklady		128,08	109,29	-14,66
55	Odpisy, prodaný majetek, rezervy a opravné položky		630,74	601,72	-4,60
59	Daň z příjmů		0,24	0,00	-100,00

Komentář k nákladům:

Spotřeba materiálů navýšení oproti roku 2007 z důvodu nákupů lůžek, skříní, nočních stolků.

Mzdové náklady – navýšení z důvodu navýšení počtu pracovníků.

3. Plnění soustavy ukazatelů k rozpočtu organizace

	Závazné ukazatele	Schválený rozpočet 2008 v tis.	Skutečnost k 31.12. 2008 v tis.	Porovnání skut/SR v %
1	neinvestiční příspěvek na odpisy dlouhodobého majetku kraje	598,68	598,68	0,00
2	neinvestiční příspěvek na provoz organizace	1 200,00	1 200,00	0,00
3	investiční dotace z rozpočtu kraje	2 374,00	2 374,00	0,00
4	limit prostředků na platy/ podíl mimotarifních složek platu	12 927,00	12 807,89	-0,92
5	použití prostředků rezervního fondu	185,00	116,69	-36,93
6	použití prostředků inves. fondu na opravy a údržbu nemovitého majetku kraje	0,00	0,00	0,00
7	použití prostředků fondu odměn	116,00	0,00	-100,00
8	limit výdajů na pohoštění	4,00	5,62	40,55
9	přepočtený počet zaměstnanců organizace	64,00	66,00	3,13
10	výsledek hospodaření organizace	0,00	0,00	0,00

Komentář k závazným ukazatelům:

Limit na pohoštění byl překročen z důvodu slavnostního otevření 3. etapy rekonstrukce.

Přepočtený počet zaměstnanců organizace je navýšen z důvodu pracovních poměrů na dobu určitou, jedná se o zástupy za dlouhodobě pracovně neschopné pracovníky.

4. Zhodnocení čerpání účelových příspěvků a dotací, návratných finančních výpomocí a jejich vypořádání

4.1 Ukazatel	Schválený rozpočet 2008 v Kč	Rozpočet po změnách v Kč	Poskytnuto k 31. 12. 2008 v Kč	Použito k 31. 12. 2008 v Kč	Vratka v Kč
A	1	2	3	4	5
1. Neinvestiční příspěvek od zřizovatele celkem	1.798.680	1.798.680	1.798.680	1.798.680	0
v tom:					
- příspěvek na provoz	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	0
- příspěvek na odpisy	598.680	598.680	598.680	598.680	0
2. Příspěvky na investice od zřizovatele celkem	2.374.000	2.374.000	2.374.000	2.374.000	0
v tom:					
Rekonstrukce DD III. etapa	2.167.000	2.167.000	2.167.000	2.167.000	0
Oprava výtahů	207.000	207.000	207.000	207.000	0
A) c e l k e m 1. + 2.	4.172.680	4.172.680	4.172.680	4.172.680	0
3. Příspěvky/dotace (neinvestiční) od jiných poskytovatelů	11.808.400	11.808.400	11.808.400	11.808.400	0
- Dotace MPSV	11.808.400	11.808.400	11.808.400	11.808.400	0
- dle jednotlivých titulů	0	0	0	0	0
4. Příspěvky/dotace od jiných poskytovatelů na investice celkem	0	0	0	0	0
- dle jednotlivých poskytovatelů	0	0	0	0	0
- dle jednotlivých titulů	0	0	0	0	0
4.1.1 B) c e l k e m 3. + 4.	4.1.2 11.808.400	4.1.3 11.808.400	11.808.400	11.808.400	0
4.2					
5. Dotace ISPROFIN investiční celkem	0	0	0	0	0
- dle jednotlivých titulů	0	0	0	0	0
6. Dotace ISPROFIN neinvestiční celkem	0	0	0	0	0
- dle jednotlivých titulů	0	0	0	0	0
4.2.1 C) c e l k e m 5. + 6.	4.2.2 0	4.2.3 0	0	0	0
4.3					
D) CELKEM A)+B)+C)	15.981.080	15.981.080	15.981.080	15.981.080	0

5. Vyhodnocení doplňkové činnosti a ostatních mimorozpočtových zdrojů

Doplňková činnost – typy činností:	Náklady 2008 v Kč	Výnosy 2008 v Kč	Hospodářský výsledek v Kč0
odebraná strava	554.328,81	576.680,80	22.351,99
Celkem doplňková činnost 2008	554.328,81	576.680,80	22.351,99

Přepočtený počet zaměstnanců podílejících se na doplňkové činnosti: 0,5

Ostatní mimorozpočtové zdroje: - dary ..... 128.500,-- Kč
 - prostředky kulturního fondu obyvatel... 19.030,55 Kč

6. Vyhodnocení dodržování majetkových práv a povinností

Při nakládání se svěřeným majetkem bylo postupováno v souladu s platnou legislativou a směrnicemi zřizovatele.

7. Výsledky inventarizace a vypořádání případných inventarizačních rozdílů

Termín provedení inventarizace: 31. 12. 2008

Č. řádku	Název majetku	SÚ	Inventura F / D	Stav svěřeného majetku dle zřizovací listiny v Kč	Skutečný stav v Kč	Účetní stav v Kč	Rozdíl v Kč
1	DHM	021	F	35.284.416,00	37.689.517,00	37.689.517,00	0,00
2	Pozemky	031	D	11,00	11,00	11,00	0,00
3	DHM	022	F	5.491.593,00	5.784.756,00	5.784.756,00	0,00
4	DDHM	028	F	8.773.616,00	9.986.011,00	9.986.011,00	0,00
5	DDNH	018	F	230.881,00	238.834,00	238.834,00	0,00
6	Umělecká díla	032	F	42.745,00	42.745,00	42.745,00	0,00

Komentář:

Organizace provedla dokladovou i fyzickou inventarizaci majetku svěřeného do správy a majetku vlastního. Nedošlo k rozdílu mezi vykazovaným účetním stavem a stavem skutečným.

8. Přehled o stavech peněžních fondů organizace a finančních prostředků na běžných účtech

Stav k 31. 12. 2008

INVESTIČNÍ FOND – účet 916	Rozpočet 2008 v tis. Kč	Skutečnost 2008 tis. Kč	% plnění	Finanční krytí fondu v tis. Kč
Stav investičního fondu k 1. 1. 2008	404,41	404,41	100,00	
Příděl z rezervního fondu organizace	0,00	0,00	0,00	
Příděl z odpisů dlouhodobého majetku	598,68	601,72	100,51	
Investiční dotace z rozpočtu zřizovatele	2.374,00	2.374,00	100,00	
Investiční dotace	0,00	0,00	0,00	
Ostatní investiční zdroje	0,00	0,00	0,00	
ZDROJE FONDU CELKEM	3.377,09	3.380,13	100,09	
Opravy a údržba neinvestiční povahy	0,00	0,00	0,00	
Rekonstrukce a modernizace	2.411,00	2.405,10	99,76	
Pořízení dlouhodobého majetku	80,00	79,77	99,71	
Ostatní použití	60,00	48,20	80,33	
Odvod do rozpočtu kraje	236,12	236,12	100	

POUŽITÍ FONDU CELKEM	2.787,12	2.769,19	99,36	
ZŮSTATEK INVESTIČNÍHO FONDU	589,97	610,94	103,55	610,94

REZERVNÍ FOND – účet 914	Rozpočet 2008 v tis. Kč	Skutečnost 2008 v tis. Kč	% plnění	Finanční krytí fondu v tis. Kč
Stav rezervního fondu k 1. 1. 2008	194,18	194,18	100,00	
Příděl z hospodářského výsledku	12,00	12,00	100,00	
Přijaté finanční dary	0,00	128,50	0,00	
Ostatní zdroje fondu (KFO)	0,00	14,16	0,00	
ZDROJE FONDU CELKEM	206,18	348,84	169,19	
Použití fondu do investičního fondu	0,00	0,00	0,00	
Použití fondu na provozní náklady	185,00	2,14	1,16	
Použití darů	0,00	114,54	0,00	
Ostatní použití fondu (KFO)	0,00	15,94	0,00	
POUŽITÍ FONDU CELKEM	185,00	132,62	71,69	
ZŮSTATEK REZERVNÍHO FONDU	21,18	216,22	1020,86	216,22

3.1.6 FOND ODMĚN – účet 911	Rozpočet 2008 v tis. Kč	Skutečnost 2008 v tis. Kč	% plnění	Finanční krytí fondu v tis. Kč
Stav fondu odměn k 1. 1. 2008	116,04	116,04	100,00	
Příděl z hospodářského výsledku	0,00	0,00	0,00	
ZDROJE FONDU CELKEM	116,04	116,04	100,00	
Použití fondu na mzdové náklady	0,00	0,00	0,00	
POUŽITÍ FONDU CELKEM	0,00	0,00	0,00	
ZŮSTATEK FONDU ODMĚN	116,04	116,04	100,00	116,04
CELKEM ÚČET 241 k 31. 12. 2008				1.482,77

FOND KULTURNÍCH A SOCIÁLNÍCH POTŘEB – účet 912	Rozpočet 2008 v tis. Kč	Skutečnost 2008 v tis. Kč	% plnění	Finanční krytí fondu v tis. Kč
Stav FKSP k 1. 1. 2008	141,59	141,59	100,00	
Příděl do FKSP	244,00	253,95	104,08	

ZDROJE FONDU CELKEM	385,59	395,54	102,58	
POUŽITÍ FONDU CELKEM	355,00	237,13	66,80	
ZŮSTATEK FKSP	30,59	158,41	517,85	158,41

9. Stav pohledávek a závazků po lhůtě splatnosti

POHLEDÁVKY	v tis. Kč	ZÁVAZKY	v tis. Kč
Po lhůtě splatnosti do 30 dní	49,54	Po lhůtě splatnosti do 30 dní	0,00
Po lhůtě splatnosti od 31 do 90 dní		Po lhůtě splatnosti od 31 do 90 dní	0,00
Po lhůtě splatnosti od 91 do 180 dní		Po lhůtě splatnosti od 91 do 180 dní	0,00
Po lhůtě splatnosti od 181 do 365 dní		Po lhůtě splatnosti od 181 do 365 dní	0,00
Po lhůtě splatnosti 366 dní a více		Po lhůtě splatnosti 366 dní a více	0,00
CELKEM POHLEDÁVKY PO LHŮTĚ SPLATNOSTI	49,54	CELKEM ZÁVAZKY PO LHŮTĚ SPLATNOSTI	0,00

Komentář k tabulce:

Jedná se o fakturu číslo 11/2008 za odebranou stravu za měsíc listopad – Domov a Centrum denních služeb, Jablonec nad Nisou v částce 49 536,- Kč.

10. Výsledky vnitřní a vnější kontrolní činnosti s důrazem na finanční postihy organizace

Naše organizace vznikla Usnesením Zastupitelstva Libereckého kraje č. 361/03/ZK , kdy byla schválena změna struktury řízení organizací a zařízení sociálních služeb zřizovaných Libereckým krajem s účinností ke dni 1. 7. 2004.

V roce 2008 byly provedeny následující kontroly:

- průběžné kontroly např.: pokladních hotovostí, stavů běžných účtů, kontrola hospodaření a plnění rozpočtu a to v rámci měsíčních uzávěrek
- kontroly dle plánu kontrol ekonomického úseku
- přezkoumání hospodaření nezávislým auditorem
- ověření výdajů hrazených z dotace MPSV nezávislým auditorem

V roce 2008 nebylo naší organizaci vyměřeno žádné penále ani pokuta.

11. Návrh na rozdělení zlepšeného hospodářského výsledku

Ukazatel	v Kč			
	Stav k 1. 1. 2008	Stav k 31. 12. 2008	Příděl ze zlepšeného hospodář. výsledku roku 2008	Stav po přídělu (sl. 2 + sl. 3)

	1	2	3	4
Rezervní fond	194.184,96	216.221,73	11.351,99	227.573,72
Fond reprodukce majetku	404.412,96	610.938,96	0,00	610.938,96
Fond odměn	116.036,00	116.036,00	11.000,00	127.036,00
Fond kulturních a sociálních potřeb	141.587,44	158.410,44	0,00	158.410,44
Celkem	856.221,36	1.101.607,13	22.351,99	1.123.959,12

Rada Libereckého kraje na svém 5. zasedání dne 10. 3. 2009 vzala na vědomí výsledky hospodaření příspěvkových organizací resortu sociálních věcí a menšin v roce 2008 a schválila rozdělení zlepšeného výsledku hospodaření roku 2008.

12. Návrh na vypořádání ztráty

Hospodaření v roce 2008 bez ztráty.

13. Mzdový vývoj a stav zaměstnanosti

	Skutečnost 2007 v tis. Kč	Plán 2008 v tis. Kč	Skutečnost 2008 v tis. Kč
Limit prostředků na platy	11.594,39	12.927,00	12.608,41
Limit prostředků na OON	257,23	105,00	199,48
Přepočtený počet zaměstnanců	63,4	64	65,8
Fyzický počet zaměstnanců	64	69	69
Průměrný plat	15,24	16,83	16,00

Komentář k tabulce:

Prostředky na platy a odměny usměrňujeme podle závazných ukazatelů stanovených zřizovatelem.

14. Plnění nápravných opatření z roku 2008

Nápravná opatření nebyla uložena.

V Jablonci nad Nisou 10.4.2009

Zpracoval: ekonomka

Schválil: ředitelka

Domov důchodců Jablonecké Paseky, příspěvková organizace, organizační a funkční schéma

Působnost: regionální

platnost od 1.1.2009

Přepočtený počet pracovníků : 67

				12	ředitel organizace	1	67
				12			8
10	ekonom	1	2	9	ved.soc.pracov. - stat.zást.	1	2,5
10		1	1	9		1	1,5
9	mzdový účetní,účetní	1		9	sociální pracovník	1	
				9	účetní	0,5	
5	údržbář	2		9	ved.zdravotní péče	1	7
4	vedoucí prádelny	1	3	9		1	6
4		1	2				
3	dělník prádelny	2		9	sestra ranní	2	
9	ved.stravování,nutr.ter.	1	8	9	sestra směnová	4	
9		1	2	9	fyzioterapeut	1	
7	zásobovač	1					
7		1					
5	vedoucí kuchař	1	6				
5		1	5				
5	vedoucí směn,kuchař	2	3				
3	kuchař	3	0				
				9	ved.ošetř.péče a ús.A	1	48,5
				9		1	
				5	PSP,ved.zvl.zežim A	1	9
				5	PSP-ranní	1	
				5	PSP-směny nepř.	6	
				5	PSP erg.- ranní	1	
				5	PSP,ved.senior.ús. A	1	9,5
				5	PSP -ranní	1,5	
				5	PSP-dvousměny	3	
				5	PSP směny nepř.	4	
				2	uklízečka - dvousměna	4	4
				9	ved.ošetř.úseku B,C	1	17
				9		1	16
				5	PSP ranní,zast.ved.	1	
				5	PSP -dvousměna	4	
				5	PSP směny nepř.	8	
				2	uklízečka	3	

ODPISOVÝ PLÁN ORGANIZACE NA ROK 2009

Výpočet účetních odpisů za majetek zřizovatele svěřený do správy příspěvkové organizace										
druh majetku / číslo odpisové skupiny		pořizovací cena Kč	oprávky k 1.1. sledovaného roku Kč	stanovené zřizovatelem*			stanovené organizací*			zůstatková cena Kč
				dobu odpisování	roční odpisová sazba %	účetní odpisy na sledovaný rok Kč	dobu odpisování	roční odpisová sazba %	účetní odpisy na sledovaný rok Kč	
1	movitý majetek celkem								0,00	0,00
2	odpisová skupina 1			15	6,67				0,00	0,00
3	odpisová skupina 2			15	6,67				0,00	0,00
4	odpisová skupina 3			30	3,34				0,00	0,00
5	nemovitý majetek celkem								0,00	0,00
6	odpisová skupina 3			30	3,34				0,00	0,00
7	odpisová skupina 4			50	2,00				0,00	0,00
8	odpisová skupina 5			150	0,67				0,00	0,00
9	celkem za majetek zřizovatele (ř.1 + ř.5)								0,00	0,00
Výpočet účetních odpisů za vlastní majetek příspěvkové organizace										
druh majetku / číslo odpisové skupiny		pořizovací cena Kč	oprávky k 1.1. sledovaného roku Kč	stanovené zřizovatelem*			stanovené organizací			zůstatková cena Kč
				dobu odpisování	roční odpisová sazba %	účetní odpisy na sledovaný rok Kč	dobu odpisování	roční odpisová sazba %	účetní odpisy na sledovaný rok Kč	
10	movitý majetek celkem	0,000	0,000			0,000			0,000	0,000
11	odpisová skupina 1	0,000	0,000	15	6,67	0,000			0,000	0,000
12	odpisová skupina 2	0,000	0,000	15	6,67	0,000			0,000	0,000
13	odpisová skupina 3	0,000	0,000	30	3,34	0,000			0,000	0,000
14	nemovitý majetek celkem	0,000	0,000			0,000			0,000	0,000
15	odpisová skupina 3	0,000	0,000	30	3,34	0,000			0,000	0,000
16	odpisová skupina 4	0,000	0,000	50	2,00	0,000			0,000	0,000
17	odpisová skupina 5	0,000	0,000	150	0,67	0,000			0,000	0,000
18	celkem za majetek vlastní (ř.10 + ř.14)	0,000	0,000			0,000			0,000	0,000
9	Celkem odpisy za organizaci (ř.9 + ř.18)					0,000			0,000	